

ŽILINSKÝ
samosprávny kraj

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ KULTÚRNEJ ORGANIZÁCIE V ZRIAĐOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI ŽSK ZA ROK 2009

Základné informácie: a) Oravská knižnica Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne
b) sledované obdobie – rok 2009

OBSAH

I. VŠEOBECNÁ ČASŤ

1. Úlohy a miesto kultúrnej organizácie v národnom systéme kultúrnych organizácií

1.1. Poslanie knižnice a jej funkcie

Základným dokumentom pre činnosť Oravskej knižnice Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne je jej zriaďovacia listina. Knižnica má tiež na zreteli princípy, ktoré boli sformulované ako základné tézy vychádzajúce z prijatých medzinárodných knižničných deklarácií a tiež koncepčné strategické dokumenty pre rozvoj knižníc na Slovensku. Operatívne sú plnené úlohy, ktoré jej kladie zriaďovateľ Žilinský samosprávny kraj.

Plnenie funkcie mestskej knižnice

Na základe zriaďovacej listiny plní knižnica funkciu verejnej mestskej knižnice pre mesto Dolný Kubín. V roku 2009 bolo 71,90 % čitateľov z radov občanov mesta. Táto skutočnosť do značnej miery ovplyvňuje plánovanie jednotlivých činností knižnice. Podieľame sa nielen na významných akciách, ktoré v oblasti kultúry mesto organizuje, ale aj na tvorbe koncepčných zámerov celkového rozvoja kultúry v Dolnom Kubíne.

Plnenie regionálnej funkcie

Oravská knižnica Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne na základe zriaďovacej listiny plní aj funkciu regionálnej knižnice pre územie okresov Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín. Úzka spolupráca s týmito knižnicami sa sústreďuje predovšetkým na metodickú pomoc pri automatizácii knižničných procesov a pri podávaní projektov. Svoje regionálne poslanie knižnica plní aj budovaním kvalitného knižničného fondu slúžiaceho používateľom celej Oravy a tiež budovaním fondu regionálnych dokumentov a s ním súvisiacej informačnej databázy.

Plnenie medzinárodných funkcií

Uvedenú funkciu knižnici zriaďovacia listina priamo nevymedzuje, ale v ostatnom čase Oravská knižnica A. Habovštiaka rozvíja značné aktivity na poli cezhraničnej spolupráce. Najplodnejšie kontakty má naša knižnica s Miejskou Bibliotekou Publiczną v Limanowej. V roku 2009 boli podniknuté kroky k vytvoreniu partnerstva s Knihovnou Kroměřížskou a koncom roka s Regionální knihovnou Karviná.

Porovnanie kvantitatívnych a kvalitatívnych výstupov činnosti

Analýzu výstupov a ich podrobné porovnanie predkladáme v časti Odborná činnosť knižníc.

1.2. Plnenie prioritných úloh v roku 2009

Prioritné úlohy vyplývajúce zo zriaďovacej listiny a vytýčené v pláne činnosti pre rok 2009 boli plnené nasledovne:

Udržať úroveň hlavných ukazovateľov v porovnaní s rokom 2008 – t. j. akvizíciu dokumentov, počet čitateľov a počet výpožičiek.

Plnenie: V roku 2009 sme zaznamenali nárast výkonov v hlavných štatistických ukazovateľoch. Do fondu bolo získaných 2 863 knižničných jednotiek v celkovej hodnote 25 684 €, čo je o 124 KJ a 4 280 € viac ako v predchádzajúcom roku. Počet používateľov sa zvýšil z 5 204 osôb v r. 2008 na 5 413 osôb v r. 2009. Počet výpožičiek vzrástol a celkovo bolo realizovaných 307 899 výpožičiek kníh a periodík, čo je o 15 259 výpožičiek viac ako v predchádzajúcom roku. Nárast výpožičiek chápeme ako priamy dôsledok plynulého a systematického dopĺňovania knižničného fondu, ktorý sa nám v roku 2009 darilo realizovať vďaka dostatočným finančným zdrojom rozpočtovým i mimorozpočtovým. Podrobnejšie údaje v časti II. Odborná činnosť knižnice.

Výstavba a rekonštrukcia budovy

Plnenie: V roku 2009 bol podaný a podporený projekt na prístavbu a rekonštrukciu budovy knižnice do Regionálneho operačného programu s názvom Rozšírenie služieb a odstránenie nevyhovujúcich podmienok pre uchovávanie a sprístupnenie knižného fondu v OK AH s celkovým rozpočtom 501 404 Eur, ktorý sa bude realizovať v rokoch 2010-2012.

Rozvoj cezhraničných kontaktov

Plnenie: Intenzívne sa rozvíjali vzťahy s Miejskou Bibliotekou Publiczną v Limanowej, ktorá sa stala našim partnerom v podporenom mikroprojekte Kniha je most k vzájomnému poznávaniu. Recipročne sa Oravská knižnica A. Habovštiaka stala partnerom pre ich projekt Cezhraničný kultúrny dialóg. Pri organizovaní vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí sme spolupracovali s Knihovnou Kroměřížska v Kroměříži (realizácia medzinárodného seminára Kniha a knižnice v dejinách), ktorá mala byť aj našim partnerom v projekte cezhraničnej spolupráce. Po odstúpení Knihovny Kroměřížska sme oslovili nového zahraničného partnera - Regionální knihovnu Karviná (Česká republika), s ktorou budeme v rokoch 2010-2011 realizovať projekt Darujme si kúsok historických tradícií.

Vydanie publikácií s regionálnou tematikou a časopisu Priateľ knižnice

Plnenie: V roku 2009 boli vydané publikácie Anton Habovštiak v spomienkach, Margita Figuli, dve čísla časopisu Priateľ knižnice a zborník príspevkov členov literárneho klubu Fontána s názvom Pod dekádou slov.

Získavanie mimorozpočtových zdrojov

Plnenie: Oravská knižnica Antona Habovštiaka aktívne pristupuje k získavaniu mimorozpočtových zdrojov na svoje aktivity a nákup knižničných fondov. V roku 2009 bolo vypracovaných 23 projektov a žiadostí o dotáciu, z toho 2 medzinárodné a 3 za občianske združenie ORBIS LIBRI. Podporených bolo 11 projektov, nepodporených 8 projektov, v procese schvaľovania 4 projekty. Podrobnejšie údaje uvádzame v príslušných častiach správy.

Riešiť výmenu knižničného softvéru LIBRIS

Plnenie: Problematika výmeny knižničného softvéru je aktuálna pre viaceré knižnice Žilinského kraja, osobitne tie, ktoré využívajú v súčasnosti systém Libris – Biblis, ktorého ďalší vývoj i servis je zabezpečovaný len jedným pracovníkom. V roku 2009 sme poskytli podklady za OK AH pre zriaďovateľa ŽSK a Krajskú knižnicu v Žiline na vypracovanie projektu do eurofondov, ktorým by sa získali finančné prostriedky pre spoločný softvér

a zodpovedajúce hardvérové vybavenie regionálnych knižníc v Žilinskom kraji, projekt je v štádiu schvaľovania.

Prechod na Euro

Plnenie: V súvislosti s prechodom na novú menu sa realizovali zmeny v interných dokumentoch knižnice a používaných knihovníckych a účtovných programoch.

Realizácia významných celoslovenských a regionálnych aktivít

Plnenie: Oravská knižnica Antona Habovštiaka je dlhoročným spoluorganizátorom celoslovenskej súťaže v umeleckom prednese a tvorbe divadiel poézie Hviezdoslavov Kubín, ktorého sprievodným podujatím je celoslovenské stretnutie literárnych klubov pod názvom Hviezdoslavov klubín.

Knižnica je organizátorom súťaže *Knihá Oravy*, v ktorej verejnosť prostredníctvom ankety vyberá najzaujímavejšiu knižnú publikáciu s regionálnou tematikou, v roku 2009 sa uskutočnilo vyhodnotenie 1. a vyhlásenie 2. ročníka súťaže. V spolupráci s týždenníkom Orava sme usporiadali *6. ročník regionálnej súťaže školských časopisov základných škôl Najlepší školský časopis 2009*. Podrobnejšie údaje uvádzame v príslušných častiach správy.

Rozvíjať aktivity v oblasti kultúrno-výchovnej a komunitnej činnosti

Plnenie: Knižnica v roku 2009 realizovala 669 podujatí pre všetky vekové kategórie návštevníkov, s osobitným dôrazom na deti a mládež so zámerom motivovať ich k čítaniu, ako jednej z dôležitých podmienok celkového osobnostného rozvoja. V sledovanom období sme sa vo väčšom rozsahu zamerali aj na aktivity pre znevýhodnené skupiny používateľov a ich integráciu do prostredia knižnice. Viacerými podujatiami sme si pripomenuli výročia významných osobností a udalostí. Vďaka podporeným projektom sme mohli účastníkom sprostredkovať stretnutia s renomovanými autormi kníh. Podrobnejšie údaje uvádzame v príslušných častiach správy.

1.3. Sieť verejných knižníc v regióne v zriaďovateľskej pôsobnosti iných subjektov

Oravská knižnica A. Habovštiaka má vo svojej metodickej pôsobnosti 59 verejných knižníc v okrese Dolný Kubín (1 obecná profesionálna, 22 neprofesionálnych), Námestovo (1 mestská, 3 obecné profesionálne, 19 neprofesionálnych) a Tvrdošín (2 mestské, 1 obecná profesionálne, 10 neprofesionálnych). V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa stav verejných knižníc nezmenil.

V súlade s naším regionálnym poslaním poskytujeme týmto knižniciam priebežnú metodickú a inštruktážno-konzultačnú pomoc, oboznamujeme ich s dôležitými zmenami v knižničnej práci formou porád a školení, sumarizujeme a vyhodnocujeme štatistické údaje o ich činnosti, usmerňujeme ich pri vypracovávaní, realizácii a vyhodnocovaní projektov do grantovej schémy MK SR, pomáhame im pri automatizácii knižničných procesov.

Na požiadanie poskytujeme metodickú pomoc aj knižniciam iných sietí, predovšetkým školským knižniciam.

1.4. Potenciálne používateľské zázemie

Oravská knižnica A. Habovštiaka plní funkciu mestskej knižnice pre mesto Dolný Kubín a regionálnej knižnice pre okresy Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín. Potenciálne používateľské zázemie je v jednotlivých územných celkoch nasledovné:

Počet obyvateľov miest a okresov v regióne (údaje platné k 30. 6. 2009)

Dolný Kubín (mesto) – **19 678** obyvateľov

Dolný Kubín (okres) – **39 523** obyvateľov

Námestovo (mesto) – **8 122** obyvateľov
Námestovo (okres) – **59 161** obyvateľov
Tvrdošín (mesto) – **9 408** obyvateľov
Tvrdošín (okres) – **35 950** obyvateľov

Počet školopovinných detí (údaje – školský rok 2009/2010)

okres Dolný Kubín – **3 888** žiakov
mesto Dolný Kubín – **2 373** žiakov
okres Námestovo – **8 457** žiakov
mesto Námestovo – **1 036** žiakov
mesto Tvrdošín – **960** žiakov
okres Tvrdošín – **3 895** žiakov

V meste Dolný Kubín pôsobí 6 základných škôl, 1 špeciálna základná škola, 1 gymnázium, 1 obchodná akadémia, 5 stredných odborných škôl a 3 vysoké školy majú detašované pobočky (Katolícka univerzita Ružomberok, Trnavská univerzita, Univerzita Mateja Bela Banská Bystrica).

2. Vzájomná koordinácia a kooperácia.

2.1. Spolupráca s kultúrnymi organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK

Oravská knižnica Antona Habovštiaka spolupracuje s inštitúciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK v regióne Orava i mimo neho. Sú to predovšetkým Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, Oravská galéria, Oravské kultúrne stredisko, Krajská knižnica v Žiline, Kysucká knižnica v Čadci, Knižnica G. F. Belopotockého v Liptovskom Mikuláši, Turčianska knižnica v Martine, Obchodná akadémia v Dolnom Kubíne, Gymnázium P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne, Stredná zdravotná škola v Dolnom Kubíne, Spojená škola – ŠZŠ pre žiakov s telesným postihnutím a ZŠ s MŠ pri zdravotníckom zariadení v Dolnom Kubíne, Domov dôchodcov v Dolnom Kubíne, Domov sociálnych služieb pre dospelých v Dolnom Kubíne, Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Dolnom Kubíne.

S regionálnymi knižnicami ŽSK sme boli v pravidelnom pracovnom kontakte prostredníctvom porád na odbore kultúry, ale aj porád, ktoré organizovala krajská knižnica. Priebežne sme konzultovali praktické otázky na úrovni riaditeľov, ekonómov, metódičiek, bibliografiek a pod. Podporovali sme sa navzájom pri organizovaní odborných a spoločenských podujatí vystúpeniami a účasťou na nich. Participovali sme na vypracovaní projektu na získanie nového spoločného knižnično-informačného systému. Vymieňali sme si vydané publikácie.

V spolupráci s Oravským múzeom P. O. Hviezdoslava – Čaplovičovou knižnicou a Knihovnou Kroměřížska (Česká republika) sme zorganizovali medzinárodný seminár na tému Knihy a knižnice v dejinách.

So všetkými kultúrnymi organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK si vymieňame vydané materiály, informujeme sa o pripravovaných podujatiach a v roku 2009 sme sa podieľali na príprave seminára pri príležitosti 160. výročia narodenia P. O. Hviezdoslava a Hviezdoslavovho Kubína.

2.2. Spolupráca s kultúrnymi organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti iných subjektov

V rámci regiónu Oravská knižnica A. Habovštiaka, v zmysle svojej regionálne funkcie, spolupracuje predovšetkým s verejnými knižnicami, školskými knižnicami a podľa požiadaviek aj s knižnicami iných sietí. Zameriavame sa na realizáciu medziknižničnej výpožičnej služby zo svojho fondu, pomoc pri spracovávaní, realizácii a vyhodnocovaní

projektov, zaškoľovanie v automatizácii a elektronizácii knižnično-informačných procesov, realizáciu kultúrno-výchovnej činnosti a pod.

Dlhoročná je spolupráca s Mestským kultúrnym strediskom v Dolnom Kubíne a Národným osvetovým centrom v Bratislave pri spoluorganizovaní celoslovenského podujatia Hviezdoslavov Kubín. Tradičná je spolupráca so Slovenskou národnou knižnicou a Maticou slovenskou v Martine. V roku 2009 sa zintenzívnila spolupráca s Mestskou knižnicou v Ružomberku, ktorá pôvodne mala vstúpiť ako kooperujúci partner do projektu cezhraničnej spolupráce s Českou republikou. Z dôvodu rozdielnych zriaďovateľov každá knižnica podala samostatný projekt.

2.3. Spolupráca s mestami a obcami, organizáciami 3. sektoru, s občianskymi združeniami, s organizáciami poskytujúcimi služby v oblasti kultúry

Tabuľkový prehľad *Spolupráca kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK s mestami, obcami a 3. sektorom* (pozri Prílohu č.1).

Oravská knižnica Antona Habovštiaka spolupracuje takmer so všetkými obcami a mestami v regióne. Táto spolupráca sa týka hlavne úseku verejného a školského knihovníctva a knižníc, spolupráce pri vydávaní rôznych materiálov, príprave spoločných podujatí. Intenzívna spolupráca sa rozvíja so základnými, materskými a základnými umeleckými školami v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Dolný Kubín, ako aj so základnými školami v regióne (Vyšný Kubín, Malatiná, Žaškov, Dlhá nad Oravou, Zázrivá, Chlebnice, Námestovo, Krivá, Istebné, Oravský Podzámok, Pucov a iné), CZŠ A. Radlinského a Súkromnou ZŠ Jánoš v Dolnom Kubíne, Súkromnou strednou odbornou školou podnikania v Dolnom Kubíne, Mestským úradom v Dolnom Kubíne.

V priebehu roka sme spolupracovali aj s nasledujúcimi subjektami: Spolok slovenských knihovníkov, Slovenská asociácia knižníc, občianske združenia (OZ ORBIS LIBRI, OZ diveRzita, OZ HOMO ERECTUS, OZ KUKučíNKA, OZ POLONUS, OZ Združenie literárnych klubov Slovenska), Materské centrum Pišťalka, Klub dôchodcov, Literárny klub Mädokýš z Martina a Generácia z Nových Zámkov, Asociácia organizácií spisovateľov Slovenska, Spolok slovenských spisovateľov, Klub nezávislých spisovateľov.

2.4. Medzinárodná spolupráca – komentár, prehľad subjektov a aktivít

Tabuľkový prehľad *Medzinárodná spolupráca kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK* (pozri Prílohu č. 2).

V rámci medzinárodnej spolupráce je našim tradičným partnerom Mestská verejná knižnica v Limanowej (Poľská republika), ktorá pripravila pre roky 2009/2010 medzinárodný mikroprojekt Cezhraničný kultúrny dialóg v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007-2013. Aktivity projektu priebežne prebiehajú, aktuálne je to medzinárodná fotografická súťaž Cezhraničný kultúrny dialóg objektívom. Recipročne sa knižnica stala partnerom pre Oravskú knižnicu v podporenom mikroprojekte Kniha je most k vzájomnému spoznávaníu, ktorý sa bude realizovať od marca 2010 do februára 2011.

Súčasťou Oravskej knižnice je úsek poľskej literatúry Poľská knižnica – Biblioteka Polska, ktorá bola v novembri 2008 slávnostne otvorená za účasti poľskej konzulky v SR Urszuly Szulcyk Sliwinskej a zástupkyne OZ POLONUS Katarzyny Bielik. Fond knižnice je pravidelne doplňovaný o knihy a periodiká formou darov od OZ POLONUS a sprístupnený verejnosti.

Pri organizovaní vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí sme spolupracovali s Knihovnou Kroměřížska v Kroměříži (medzinárodný seminár Knihy a knižnice v dejinách), ktorá mala byť aj našim partnerom v projekte cezhraničnej spolupráce. Po odstúpení Knihovny Kroměřížska sme oslovili nového zahraničného partnera - Regionální knihovnu Karviná (Česká republika).

2.5. Najvýznamnejší partneri – domáci, zahraniční

Domáci:

ŽSK, regionálne knižnice v ŽK, kultúrne organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK v meste Dolný Kubín, Mestské kultúrne stredisko Dolný Kubín, Mesto Dolný Kubín, Redakcia Noviny Orava, Redakcia My Oravské noviny, Redakcia Oravec, Infoštúdio – mestská káblová televízia Dolný Kubín, Slovenská národná knižnica v Martine, Národné osvetové centrum Bratislava, Slovenská asociácia knižníc, Spolok slovenských knihovníkov, Vydavateľstvo Matice slovenskej v Martine, Kníhkupectvo LITTERA, Knižné centrum Žilina, Knižnica P. O. Hviezdoslava Prešov, Považská knižnica Považská Bystrica, Mestská knižnica Ružomberok, Združenie literárnych klubov Slovenska, Literárny klub Mädokýš, OZ Materské centrum Píšťalka, OZ ORBIS LIBRI, OZ EDUKOS, OZ Via Oravia, OZ POLONUS, OZ diveRzita, Domov dôchodcov Dolný Kubín, ZŠ M. Kukučina, ZŠ J. Matúšku, ZŠ P. Škrabáka, Obchodná akadémia v D.Kubíne, stredné školy v D. Kubíne, hnutie Greenpeace

Zahraniční :

Miejska Biblioteka Publiczna v Limanowej (Poľsko), Knihovna Kroměřížska v Kroměříži (ČR), Regionální knihovna Karviná (ČR).

2.6. Problémové oblasti, perspektívy rozvoja spolupráce

Pri kooperácii s uvedenými partnermi sme nemali problémy, ktoré by nepriaznivým spôsobom ovplyvnili realizáciu spoločných aktivít.

V oblasti medzinárodnej spolupráce sa v rokoch 2010 a 2011 budú realizovať podporené mikroprojekty cezhraničnej spolupráce s knižnicami v Limanovej a Karvinej.

3. Riadiaca a kontrolná činnosť.

3.1. Výsledky vnútornej kontrolnej činnosti

Vnútorná kontrolná činnosť bola vykonaná na jednotlivých oddeleniach Oravskej knižnice a na ekonomickom oddelení. Pravidelne raz štvrtročne boli vykonané kontroly pokladničnej hotovosti na oddelení beletrie, hudobnom, náučnom a detskom oddelení. Každá kontrola je spracovaná zápisom a podpismi kontrolnej komisie a zodpovednými pracovníkmi oddelení. Pokladničná kontrola na ekonomickom oddelení bola vykonávaná každý mesiac. Poštové známky a gastrolístky boli kontrolované štvrtročne kontrolnou komisiou Oravskej knižnice. Pravidelne pri každej finančnej operácii bola vykonaná predbežná kontrola na základe Zákona č. 502/2001. Priebežné kontroly boli vykonávané pravidelne podľa zákona 4 krát ročne. Kontrola dochádzky a pracovnej činnosti bola vykonávaná priebežne riaditeľom a kontrolnou komisiou. Pravidelne prebiehala kontrola čerpania dovolenky s evidenciou mzdového softvéru. Bola vykonaná kontrola služobných ciest v evidencii vedenej v organizácii. V roku 2009 bola v organizácii vykonaná fyzická inventarizácia majetku.

3.2. Výsledky kontrolnej činnosti kontrolných orgánov

V roku 2009 kontrolné orgány Žilinského samosprávneho kraja, Daňového úradu, Sociálnej poisťovne a jednotlivých zdravotných poisťovní neuskutočnili žiadnu kontrolnú činnosť.

4. Návštevnosť kultúrnej organizácie

Tabuľkový prehľad *Návštevnosť kultúrnej organizácie*, (pozri Prílohu č. 3). Podrobnejšie údaje v časti II. Odborná činnosť, 1.2 Používatelia, návštevníci

5. Otváracie hodiny pre verejnosť a výška vstupného v roku 2009.

5.1. Otváracie hodiny centrálného objektu:

Pondelok	8.00 – 16.00 hod.
Utorok	8.00 – 18.00 hod.
Streda	10.00 – 18.00 hod.
Štvrtok	8.00 – 18.00 hod.
Piatok	8.00 – 18.00 hod.
Sobota	8.30 – 12.30 hod. (okrem mesiacov júl-august)

5.2. Otváracie hodiny pobočiek, expozícií: pobočky nemáme

5.3. Týždenný výpožičný čas: 50 hodín

5.4. Výška vstupného - ročný registračný poplatok

Dospelí	3,32 €
Študenti	2,32 €
Dôchodcovia	1,66 €
Deti	1,33 €

5.5. Poskytované zľavy

Zľavy z registračného poplatku poskytujeme vybraným skupinám podľa vyššie uvedeného cenníka (dôchodcovia 50%, deti 60 %, študenti 30 %). V roku 2009 sme sa zapojili do medzinárodného projektu Rodinné pasy, ktorého iniciátorom bol ŽSK, rodiny vlastniace preukaz môžu v knižnici uplatniť 20% zľavu na členských poplatkov. Vybraným používateľským skupinám – žiaci 1. ročníkov ZŠ, študenti 1. ročníkov stredných škôl bolo poskytnuté bezplatné členstvo v knižnici. Dlhoročným spolupracovníkom, dobrovoľníkom a aktivistom poskytujeme čestné bezplatné členstvo.

5.6. Zmeny v otváracích hodinách a vo vstupnom v roku 2010

Zmeny v otváracích hodinách nie sú v roku 2010 plánované. Od 1.1. 2010 sa uskutočnili zmeny v registračných poplatkoch v minimálnom rozsahu:

Dospelí	3,50 €
Študenti	2,50 €
Dôchodcovia	1,80 €
Deti	1,50 €

6. Projektová činnosť kultúrnej organizácie, granty, nadácie, sponzorské príspevky, fundraising

Tabuľkový prehľad *Projekty kultúrnych organizácií*, (pozri Prílohu č. 4).

Realizácia projektov, podporených MK SR, Kontom Orange, Fondom GSK a Grantovým systémom ŽSK – Kultúra 2009 je bližšie charakterizovaná v časti II. Odborná činnosť, 1.4 Kultúrno-výchovná činnosť. Finančný prínos projektov je uvedený v časti 16.10 Objem finančných prostriedkov získaných z MK SR a ďalších zdrojov. Podporené boli aj mikroprojekty cezhraničnej spolupráce s Poľskou republikou s názvom Kniha je most k vzájomnému spoznávaniu a s Českou republikou s názvom Darujme si kúsok historických tradícií.

Okrem finančných zdrojov z podaných projektov získala knižnica finančné prostriedky na vydanie publikácie Anton Habovštiak v spomienkach a Margita Figuli, subjekty a výška príspevkov sú uvedené v časti 16.10 Objem finančných prostriedkov získaných z MK SR a ďalších zdrojov.

Vydanie dvoch čísiel časopisu Priateľ knižnice a zborníka príspevkov členov literárneho klubu Fontána s názvom Pod dekadou slov bolo tiež realizované za podpory sponzorských príspevkov.

Hodnota knižných darov, ktoré knižnica zaradila do svojich fondov sú uvedené v časti II. Odborná činnosť, 1.1 Knižničné fondy. Sponzorské finančné príspevky, knihy na odmeny, materiálna pomoc pri realizácii podujatí, ktoré knižnica v roku 2009 získala boli v hodnote cca 850 €. Sponzorsky nás podporili: SCAME-SK Dolný Kubín, Nestlé Slovensko Prievidza, Liptovské pečivárne, Cukrárenská výroba Veličná, Cukrovinky Buggy, Topas Ružomberok, Lekáreň U anjela, Keramika Modelská, vydavateľstvá Perfekt, Fragment, Tatran, Slovart. Na realizáciu podujatia Múdry kráľ čitateľov získala knižnica príspevok od Slovenskej asociácie knižníc vo výške 80 €.

Účasť pracovníkov a riaditeľa na poradách, školeniach, seminároch, zahraničných služobných cestách

Peter Huba - riaditeľ knižnice

- 30. 01. - prezentácia zborníka literárnych prác v Mestskej verejnej knižnici v Limanowej
- 02. 02. - seminár O živote a diele P. O. Hviezdoslava
- 13. 03. - prípravný výbor 55. Hviezdoslavovho Kubína, Národný osvetový ústav Bratislava
- 15. 04. - rokovanie zástupcov Oravskej knižnice A. Habovštiaka a Mestskej verejnej knižnice v Limanowej, príprava a realizácia projektu Cezhraničný kultúrny dialóg
- 17. 04. - seminár k podávaniu projektov, Žilinský samosprávny kraj
- 20. 04. - otvorenie expozície - Čaplovičova knižnica v Dolnom Kubíne
- 21. 04. - odborný seminár pri príležitosti 170. výročia vzniku Bibliotéky Čaplovičiány
- 30. 04. - porada v Krajskej knižnici v Žiline
- 04. 05. - rokovanie vedenia Oravskej knižnice A. Habovštiaka a Kroměřížskej knižnice o spolupráci
- 04. 05. - seminár Kniha a knižnice v dejinách v priestoroch Oravského múzea v D. Kubíne
- 12.-14. 05. - školenie z oblasti CO a BOZP v priestoroch Žilinského samosprávneho kraja
- 15. 06. - prípravný výbor 55. Hviezdoslavovho Kubína, Národný osvetový ústav Bratislava
- 02. 09. - školenie, krízové situácie
- 17. 09. - školenie k Fondu mikroprojektov v priestoroch Žilinského samosprávneho kraja
- 22. 09. - školenie v priestoroch Žilinského samosprávneho kraja — Grantový systém MK
- 07. 10. - rokovanie vedenia Oravskej knižnice Antona Habovštiaka s vedením Regionální knihovny Karviná o spolupráci
- 23. 10. - slávnostné otvorenie zrekonštruovaných priestorov Sobášneho paláca v Bytči
- 05. 11. - pracovné rokovanie riaditeľov kultúrnych zariadení v správe ŽSK
- 11. 11. - porada riaditeľov knižníc v Slovenskej národnej knižnici v Martine
- 24. 11. - pracovné rokovanie riaditeľov knižníc v Krajskej knižnici v Žiline
- 28. 11. - rokovanie na Mestskom úrade v Dolnom Kubíne o spolupráci kultúrnych zariadení
- 14. 12. - slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže O najkrajšiu monografiu
- 16. 12. - školenie pracovníkov knižnice o požiarnej bezpečnosti a BOZP

Mgr. Martina Fecskeová - metodička

- 30. 03. - rozbor činnosti a hospodárenia knižníc ŽSK, Žilina
- 03. 04. - slávnostné otvorenie prístavby budovy Turčianskej knižnice v Martine
- 15. 04. - rokovanie zástupcov Oravskej knižnice A. Habovštiaka a Mestskej verejnej knižnice v Limanowej, príprava a realizácia projektu Cezhraničný kultúrny dialóg
- 17. 04. - seminár k Mikroprojektom SR-PL, VUC Žilina
- 04. 05. - seminár Kniha a knižnice v dejinách v priestoroch Oravského múzea v D. Kubíne

- 21. 05. - rokovanie o príprave cezhraničného projektu, Limanowa, Poľská republika
- 29. 05. - návšteva Knižnice P. O. Hviezdoslava v Prešove, spojená s besedou s Š. Žarnayom
- 16. 07. - rokovanie k projektu spoločného knižnično-informačného systému, Úrad ŽSK
- 11.-13. 09 - Medzinárodný festival fantasy IstroCON Bratislava, pedagogický sprievod členom klubu Unicornus
- 17. 09. - seminár k Mikroprojektom SR – ČR, Úrad ŽSK
- 22. 09. - seminár k projektom MK SR 2010, Úrad ŽSK
- 07. 10. - stretnutie projektových tímov a podpisy Zmluvy a projektov v Karvinej
- 16. 10. - seminár k téme poskytovania služieb pre zrakovo postihnutých, vernisáž výstavy k 85. výročiu vzniku knižnice v Žiline, Krajská knižnica v Žiline
- 28. 10. - seminár Kúzlenie so slovami v Oravskej knižnici Antona Habovštiaka
- 11. 11. - celoslovenská porada riaditeľov a metodikov, SNK v Martine
- 09. 12. - Valné zhromaždenie Spolku slovenských knihovníkov, Bratislava

Bc. Mária Bachledová - ekonómka

- 16. 03. - školenie k programu iSPIN, Úrad ŽSK
- 30. 03. - rozbor činnosti a hospodárenia knižníc ŽSK, Žilina
- 15. 04. - rokovanie zástupcov Oravskej knižnice A. Habovštiaka a Mestskej verejnej knižnice v Limanowej, príprava a realizácia projektu Cezhraničný kultúrny dialóg
- 17. 04. - seminár k Mikroprojektom SR-PL, VUC Žilina
- 21. 05. - rokovanie o príprave cezhraničného projektu, Limanowa, Poľská republika
- 17. 09. - seminár k Mikroprojektom SR – ČR, Úrad ŽSK
- 07. 10. - stretnutie projektových tímov a podpisy Zmluvy a projektov v Karvinej

Darina Zemenčíková - bibliografka

- 02. 02. - seminár k 160.výr. narodenia P. O. Hviezdoslava, Literárne múzeum P.O.H.
- 04. 02. - seminár O živote a diele P. O. Hviezdoslava, MsKS D. Kubín
- 24. 02. - porada bibliografov Žilinského kraja
- 19. 03. - seminár Rešeršujeme pohodlne a bez problémov, SNK Martin
- 11.-13. 05 - Dni regionálnej bibliografie, SNK Martin
- 16. 10. - seminár k téme poskytovania služieb pre zrakovo postihnutých, vernisáž výstavy k 85. výročiu vzniku knižnice v Žiline, Krajská knižnica v Žiline

Bc. Miriam Kazimírová - koordinátor služieb a KVČ

- 02. 02. - seminár k 160.výr. narodenia P. O. Hviezdoslava, Literárne múzeum P.O.H.
- 18. 02. - metodický deň učiteľov slovenského jazyka v ZŠ M. Kukučina, D. Kubín
- 01. 04. - Dni detskej knihy v Kysuckej knižnici v Čadci
- 02. 10. - Valné zhromaždenie Združenia literárnych klubov Slovenska v MsKS D. Kubín
- 28. 10. - seminár Kúzlenie so slovami v Oravskej knižnici Antona Habovštiaka

Antónia Albíniová - náučné oddelenie

- 19. 03. - seminár Rešeršujeme pohodlne a bez problémov, SNK Martin
- 03. 04. - slávnostné otvorenie prístavby budovy Turčianskej knižnice v Martine
- 01. 10. - seminár Benchmarking verejných knižníc, Krajská knižnica v Žiline
- 23. 11. - krajská konferencia SSK, SNK Martin
- 09. 12. - Valné zhromaždenie Spolku slovenských knihovníkov, Bratislava

Zdenka Štefková - náučné oddelenie

- 23. 11. - krajská konferencia SSK, SNK Martin
- 09. 12. - Valné zhromaždenie Spolku slovenských knihovníkov, Bratislava

Jozefína Drabiňáková - náučné oddelenie

- 19. 03. - seminár Rešeršujeme pohodlne a bez problémov, SNK Martin
- 01. 04. - Dni detskej knihy v Kysuckej knižnici v Čadci

Oľga Milučká - akvizícia a katalogizácia

- 02. 02. - seminár k 160.výr. narodenia P. O. Hviezdoslava, Literárne múzeum P.O.H.
- 19. 03. - seminár Rešeršujeme pohodlne a bez problémov, SNK Martin
- 02. 04. - seminár KATWORK o problémoch v katalogizácii, SNK Martin
- 03. 04. - slávnostné otvorenie prístavby budovy Turčianskej knižnice v Martine
- 04. 05. - seminár Kniha a knižnice v dejinách v priestoroch Oravského múzea v D. Kubíne
- 28. 10. - seminár Kúzlenie so slovami v Oravskej knižnici Antona Habovštiaka
- 23. 11. - krajská konferencia SSK, SNK Martin

Alena Javorková - detské oddelenie

- 24. 02. - pracovná návšteva Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi
- 04. 05. - seminár Kniha a knižnice v dejinách v priestoroch Oravského múzea v D. Kubíne
- 29. 05. - návšteva Knižnice P. O. Hviezdoslava v Prešove, spojená s besedou s Š. Žarnayom
- 11.-13. 09 - Medzinárodný festival fantasy IstroCON Bratislava, pedagogický sprievod členom klubu Unicornus
- 21.-24. 09. - celoslovenská súťažná prehliadka knižničných podujatí, Knižnica P. O. Hviezdoslava Prešov
- 28. 10. - seminár Kúzlenie so slovami v Oravskej knižnici Antona Habovštiaka

Iveta Salvová - detské oddelenie

- 23. 11. - krajská konferencia SSK, SNK Martin

Jana Sopková - hudobné oddelenie a čítareň

- 04. 05. - seminár Kniha a knižnice v dejinách v priestoroch Oravského múzea v D. Kubíne
- 20. 11. - školenie k programu Fabasoft

Jana Katreníková - hudobné oddelenie a čítareň

- 01. 04. - Dni detskej knihy v Kysuckej knižnici v Čadci
- 01. 10. - seminár Benchmarking verejných knižníc, Krajská knižnica v Žiline
- 28. 10. - Krajské kolo súťaže Knižný Vševedko, Turčianska knižnica Martin

Viera Čiljaková - beletria

- 01. 10. - seminár Benchmarking verejných knižníc, Krajská knižnica v Žiline

7. Public relations

7.1. Odborná publikačná činnosť pracovníkov kultúrnej: nebola

7.2. Publikačná činnosť o kultúrnej organizácii a jej činnosti

- Počet publikovaných článkov vlastných zamestnancov organizácie: 35 (+ 19 príspevkov do rubriky *Nové tituly* v týždenníku *Noviny Orava*)
- Počet publikovaných článkov iných autorov o organizácii: 57

Spolu bolo uverejnených 92 článkov, súpis v prílohe č.12.

7.3. Počet vydaných tlačových správ: štyri

7.4. Ostatná prezentačná činnosť: Pozri časť II. Odborná činnosť knižnice, 1.4 Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia.

7.5. Web stránka organizácie, jej aktualizácia

Informácie o knižnici, podujatiach, on-line katalóg, prezeranie čitateľského konta a rezerváciu kníh majú používatelia k dispozícii na stránke knižnice www.oravskakniznica.sk. Stránka je pravidelne aktualizovaná.

Informácie o svojich kultúrnych podujatiach zverejňovala knižnica aj na webových stránkach: www.infolib.sk, www.dolnykubin.sk, www.kulturazask.sk, www.novinyorava.sk.

7.6. Edičná činnosť

1. Z jednej kolísky Margita Figuli : výber z korešpondencie : vo fotografii : o sebe a o svojom diele / zost. Peter Huba, ilustr. Branislav Jánoš. Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009. 94 s.
2. Anton Habovštiak v spomienkach / zost. Katarína Habovštiaková, Anna Kováčová. Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009. 314 s.
3. Pod dekadou slov : zborník Literárneho klubu Fontána pri Oravskej knižnici Antona Habovštiaka 1999 - 2009 / zost. Miriam Kazimírová ; ilustr. Tomáš Toček, Peter Tomáš. Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009. 76 s.
4. Snívať je dovolené : tvorivá literárna dielňa Nedokončený príbeh / zost. Martina Fecskeová. Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009. 21 s.
5. Margita Figuli : medailóny oravských osobností / zost. Darina Zemenčíková. Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009. Bibliografický leták
6. Milo Urban : medailóny oravských osobností / zost. Darina Zemenčíková. – Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009. Bibliografický leták
7. Ján Johanides : medailóny oravských osobností / zost. Darina Zemenčíková. Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009. Bibliografický leták
8. Fantasy : informačný leták / zost. Martina Fecskeová. Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009.
9. Sci-fi : informačný leták / zost. Martina Fecskeová. Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009.
10. Kniha roka 2008 : regionálna súťaž / zost. Darina Zemenčíková. Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009. Informačný leták
11. Prevencia kriminality : výberová odporúčajúca bibliografia / zost. Darina Zemenčíková, Miriam Kazimírová. Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009. 26 záz.
12. Oravská knižnica v Dolnom Kubíne : informačný leták. Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009. Aktualizácia v zmysle výpožičného poriadku.
13. Správa činnosti za rok 2008 / zost. Milan Gonda, Mária Bachledová. Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009. 40 s., príl.
14. Stav verejných knižníc za rok 2008 : okresy Dolný Kubín, Námestovo, Tvrdošín / zost. Martina Fecskeová. Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009. nestr.
15. Priateľ knižnice : časopis Oravskej knižnice Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne / zost. Peter Huba. Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009. 43+40 s. Vychádza dvakrát ročne.

16. Nové knihy : odporúčajúca bibliografia / zost. Oľga Milučká ; graf. úprava Darina Zemenčíková. Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2009. 199 záz. 66 s. Vydané dvojčísle.

7.7. Propagácia a prezentácia kultúrnej organizácie v iných médiách

1. Infoštúdio Dolný Kubín (káblková televízia) – 9 spravodajských reportáží a stála textová rubrika o nových knihách
 2. Regionálne spravodajstvo Slovenskej televízie – štúdio Banská Bystrica: 1 príspevok
 3. TV Patriot – združenie regionálnych TV (TV Oravia Námestovo): 2 príspevky
 4. Slovenský rozhlas – Rádio Regina Banská Bystrica (spravodajstvo): 3 príspevky
- Prezentácia v médiách bola realizovaná bez vynaložených finančných prostriedkov.
Prehľad spravodajských reportáží v Prílohe č. 12.

- infotabule (billboardy) pri cestných komunikáciách: *nemáme*
- infotabule na parkoviskách a pri objektoch: *nemáme*
- vývesné skrinky pre aktuálne podujatia a oznamy: *v budove knižnice*

8. Ocenenia organizácie a jej pracovníkov

Vydanie a prípravu prezentácie knihy Anton Habovštiak v spomienkach ocenila v mene rodiny Habovštiakovcov MUDr. Anna Kováčová, dcéra Antona Habovštiaka. Vyzdvihla úsilie knižnice nielen pri vydaní tejto publikácie, ale aj jej činnosť v oblasti šírenia knižnej kultúry a podpory záujmu o čítanie.

V rámci festivalu Prešov číta rád sa pracovníčka detského oddelenia Alena Javorková zúčastnila na 3. ročníku celoslovenskej súťažnej prehliadke knižničných podujatí pre deti v Prešove, kde získala 4. miesto za podujatie Knižný rytier z hradnej krajiny. Prehliadky sa zúčastnilo deväť súťažiacich z celého Slovenska.

9. Inovácie, kreativita činnosti kultúrnej organizácie, vízie, perspektívy rozvoja

O inováciách a kreativite v činnosti našej organizácie uvádzame konkrétne údaje v celej správe, predovšetkým je to oblasť zrealizovaných kultúrno-vzdelávacích a spoločenských podujatí, z ktorých viaceré mali komunitný charakter a kooperovali sme pri ich organizácii s inštitúciami miestneho, regionálneho i celoslovenského významu. Zo strany knižnice sa snažíme týmto partnerom symbolicky poďakovať pravidelne udeľovaným ocenením Priateľ knižnice.

Oravská knižnica aktívne vstupuje do diania v oblasti knižnej kultúry v regióne Orava. S podporou ŽSK a sponzorských príspevkov sme vydali publikácie Anton Habovštiak v spomienkach, Margita Figuli, zborník Pod dekadou slov, dve čísla časopisu Priateľ knižnice. V roku 2009 sme prvýkrát vyhodnotili a vyhlásili 2. ročník súťaže Kniha Oravy.

V roku 2009 bolo podporených 11 projektov, čím bola ocenená kreativita projektovaných aktivít. V rámci podporených projektov budeme realizovať aj dva projekty cezhraničnej spolupráce, ktoré posunú vzájomne vzťahy na kvalitatívne vyššiu úroveň.

Predpokladáme, že realizáciou prestavby a rekonštrukcie budovy, v rámci podporeného projektu z Regionálneho operačného programu, zlepšíme priestorové a technické možnosti knižnice, čo sa priaznivo odzrkadlí na zvýšení úrovne štandardných i nadstavbových aktivít knižnice.

Naším záujmom je pri skvalitňovaní poskytovaných služieb efektívne využívať moderné informačné a telekomunikačné prostriedky a ponúknuť používateľom čo najširšie spektrum on-line služieb. V prípade, že bude podporený projekt na získanie nového knižnično-informačného systému pre všetky regionálne knižnice Žilinského kraja úroveň našich služieb sa kvalitatívne zlepší.

10. Majetok vo vlastníctve ŽSK v správe kultúrnej organizácie, priestorové podmienky, výstavba, rekonštrukcie

10.1. Pasportizácia nehnuteľného majetku vo vlastníctve ŽSK v správe OK AH

Oravská knižnica k 31. 12. 2009 spravovala majetok ŽSK:

- parcelu KN č. 386 – zastavaná plocha o výmere 210 m²
- parcelu KN č. 387 – zastavaná plocha o výmere 283 m²
- budova – súpisné číslo 1763 postavená na parcele KN č. 386
- budova – súpisné číslo 1697 postavená na parcele KN č. 387

10.2. Aktuálny stavebno-technický stav nehnuteľností

V hodnotenom roku sa žiadne veľké technické opravy nekonali. Pretrváva havarijný stav priestorov nižšej budovy (súpisné číslo 1763) – hrozí opadávanie omietky zo stropu, v priestoroch je nedostatočné osvetlenie, majú neestetický vzhľad, stavebné dispozície (objekt bol pôvodne užívaný ako rodinný dom) nie sú adekvátne potrebám organizácie. Oravská knižnica je celkovo dlhodobo obmedzovaná nedostatočnými priestormi pre svoju činnosť. Oddelenie beletrie bolo vymaľované údržbárom knižnice p. Brnoliakom.

V roku 2008 v dôsledku zámery pozemkov medzi ŽSK a Mestom Dolný Kubín sme museli vykonať premiestnenie garáže z blízkosti knižnice na pozemok, ktorý nám odporučilo Mesto Dolný Kubín. Finančné vysporiadanie užívania tohto pozemku nebolo stále doriešené.

10.3. Súpis spravovaných národných kultúrnych pamiatok

Organizácia nevlastní žiadne kultúrne pamiatky.

10.4. Prevádzkované priestory využívané na vlastnú činnosť

Celková plocha knižnice je 898 m², z toho priestory pre používateľov sú 549 m² Prevádzkové náklady činili celkovo 11 164 €.

10.5. Prevádzkované priestory prenajaté iným

Oravská knižnica nemá dostatok priestorov pre svoju činnosť, a tak ich neposkytuje ani iným organizáciám. Po súhlasnom vyjadrení z Mestského úradu v Dolnom Kubíne poskytuje na zadnej stene budovy prenájom priestoru na umiestnenie reklamnej tabule alebo skrinky.

10.6. Prevádzkované priestory prenajaté od iných subjektov

Prevádzkové priestory nemáme prenajaté.

10.7. Rekonštrukcie

V roku 2009 sa nerealizovali žiadne rekonštrukcie.

10.8. Opravy a údržba celkom a z toho riešenie havárií

Opravy a údržby prebiehali iba v bežnej úrovni na odstránenie prevádzkových nedostatkov. V roku 2009 k žiadnym veľkým opravám a údržbe budov a zariadenia nedošlo.

10.9. Poistenie zbierkového fondu

V roku 2009 bol poistený majetok Oravskej knižnice Antona Habovštiaka v spoločnosti Respect Slovakia, s.r.o. Žilina.

10.10. Plnenie úloh na úseku BOZP, PO

Úloha je zabezpečovaná dodávateľsky firmou ACCRUAL, s.r.o. Dolný Kubín.

11. Elektronizácia, automatizácia, technické vybavenie, výpočtová technika, elektronické médiá

Tabuľkový prehľad *Elektronizácia*, (pozri Prílohu č. 8).

Tab. 1 Hardvér a iné technické vybavenie

Počet PC spolu	Z toho prístupných pre verejnosť	Počet PC s pripojením na internet	Z toho prístupných pre verejnosť	Počet pobočiek s internetom pre verejnosť
33	13	23	10	0

Tab. 2 Softvérové vybavenie

Typ siete	Štrukturovaná sieť typu server – klient s rozvodovým uzlom 16-portovým switchom a 24-portovým patch panelom
Knižnično-informačný softvér	Libris, Biblis
Operačné systémy	Windows 98, 2000, Professional XP, Home XP, Win Server 2007
	Linux
	Solaris
Počet automatizovaných pobočiek	0

Oravská knižnica A. Habovštiaka je plne automatizovaná, všetky knižnično-informačné procesy sú realizované prostredníctvom informačného knižničného systému Libris a Biblis v operačnom systéme Windows 98/2000/XP Home/XP Professional. Vlastné technické vybavenie knižnice tvorí 1 server a 14 pracovných staníc, ktoré sú zapojené v lokálnej sieti a prevádzkuje sa na nich systém Libris a Biblis (z toho 3 slúžia ako on-line katalógy pre čitateľov), 1 proxy server a 7 PC zapojených v internetovej sieti (z toho 6 prístupných čitateľom) a 3 počítače, ktoré sú zapojené v sieti Vucnet. V roku 2007 v rámci realizácie projektu Informatizácia knižníc – Verejný internet v knižniciach SR získala knižnica ako bezplatnú výpožičku od Slovenskej národnej knižnice v Martine 1 IBM server a 4 tenkých klientov, pracujúcich v operačnom systéme Solaris a zapojených do internetovej siete.

Ďalšie hardvérové vybavenie knižnice zahŕňa 19 tlačiarň (3 ihličkové, 4 atramentových, 2 farebné laserové, 11 čiernobielych laserových), 2 plošné scannery, 7 laserových snímačov čiarových kódov, 1 mediaprojektor, 1 multifunkčné zariadenie, umožňujúce tlač, skenovanie a kopírovanie, 3 záložné zdroje.

V roku 2009 bol, v rámci účelovo viazaných finančných prostriedkov zriaďovateľa na výpočtovú techniku, zakúpený nový hardvér pre prevádzku servera s operačným systémom Windows Server Std 2008, ktorý umožňuje kvalitatívne vyššie a adekvátnejšie nastavenia ako predchádzajúce riešenie, keď funkciu servera plnil počítač s operačným systémom Windows

XP Professional. Nový server je vybavený dvoma pevnými diskami, ktoré sú zrkadlené, a tým je zabezpečená realizácia dvojitého zálohovania dát. Zabezpečenie nového lokálneho serveru so zodpovedajúcimi hardvérovými a softvérovými parametrami bola prioritná úloha v oblasti technického vybavenia knižnice z dôvodu lepšej firewallovej ochrany lokálnej siete pred nežiaducim prienikom z informačného prostredia a zvyšovania kvality poskytovaných on-line služieb používateľom

Z ďalšieho technického vybavenia získala knižnica z grantových prostriedkov MK SR v rámci Podprogramu 2.1 Knižnice a knižničná činnosť elektromagnetický zabezpečovací systém na ochranu fondu pred odcudzením, ktorý bol inštalovaný na Oddelení detskej literatúry. Z vlastných zdrojov boli zakúpené 2 laserové snímače čiarových kódov, ktoré sa využívajú pri výpožičnom procese na oddeleniach knižnice a pri registrácii kultúrnych poukazov do databázy MK SR.

Tab. 3 Internet

Typ pripojenia *	Prenosová rýchlosť	Počet pripojených PC	Z toho pre používateľov	Počet pobočiek s internetom pre verejnosť
DSL – T-Com	2048/256 kbit/s	20	10	0
DSL - Vucnet	1800 kbit/s	3	0	0

V knižnici sa využívajú dva typy pripojenia, v sieti Vucnet sú zapojené 3 počítače (riaditeľ, ekonómka, projektový manažér), ostatné počítače využívajú DSL internetové pripojenie (provider T-Com, typ Biznis Profi Klasik) s neobmedzeným prenosom dát a rýchlosťou pripojenia 2048/256 kbit/s. V knižnici sa prevádzkuje web-proxy server s operačným systémom Linux a pevnou IP adresou, ktorý zabezpečuje fungovanie on-line katalógu s možnosťou ďalších on-line služieb. Proxy server nám umožnil aj prepojenie lokálnej a internetovej siete, čím sa zabezpečil prístup k internetu aj na oddeleniach, kde to dovtedy nebolo možné (bibliografia, akvizícia, beletria, úsek KVČ). Využívanie pripojenia na Internet umožňuje pracovníkom knižnice zvyšovať kvalitu, operatívnosť a efektívnosť svojej práce v oblasti medziknižničnej výpožičnej služby, akvizície, katalogizácie, vybavovaní korešpondencie, získavaní aktuálnych informácií, komunikácii s používateľmi a pod.

Oravská knižnica A. Habovštiaka poskytuje svojim používateľom prostredníctvom svojej webovej stránky nasledovné virtuálne služby:

- prístup do on-line katalógu knižničného fondu, on-line katalógu bibliografickej databázy regionalík, databázy medailónov nežijúcich osobností Oravy
- rezervácia žiadaneho dokumentu
- prezeranie a kontrola svojho konta
- možnosť zaslania elektronickej žiadanky pre MVS a vypracovanie rešerše
- elektronické poskytovanie informácií a on-line referenčné služby (napr. elektronické zasielanie naskenovaných článkov, tematických rešeršných výstupov, rôznych faktografických údajov, informácií o dostupnosti žiadaneho dokumentu, predĺžení výpožičnej doby dokumentov a pod.)

Prezerať si svoje konto a rezervovať žadanú literatúru umožňuje používateľovi pridelený PIN kód, v roku 2009 oň požiadalo 153 používateľov (v r. 2006 - 700, v r. 2007 – 300, v r. 2008 – 300 používateľov). Záujem o on-line rezerváciu dokumentov a službu MVS má stúpajúcu tendenciu, v roku 2009 si 599 používateľov rezervovalo 1085 kníh, z toho bolo 126 žiadostí o MVS (v roku 2008 tieto služby využilo 260 používateľov, rezervovaných bolo 455

dokumentov, z toho 35 MVS). Na oddeleniach s interným on-line katalógom sme sa zameriavali naďalej na individuálnu prácu s používateľmi, a to hlavne v oblasti informačnej prípravy. Informovali sme ich o možnosti prezerania čitateľského konta a vyhľadávania dokumentov v knižničnom katalógu, ako aj o možnosti ich rezervácie na internetovej stránke Oravskej knižnice A. Habovštiaka. Používatelia hodnotia túto možnosť veľmi pozitívne.

Knižnica má vytvorenú webovú stránku vo voľne šíriteľnom redakčnom systéme United-Nuke a webhosting domény zabezpečuje na svojom serveri firma WebSupport, s.r.o. Na webovú stránku knižnice bolo v tomto roku zaznamenaných 20 092 vstupov návštevníkov.

Prístup na Internet môžu používatelia využívať na hudobnom a detskom oddelení, o túto službu pretrváva vysoký záujem zo strany používateľov.

	r.2008	r. 2009	Rozdiel
Používatelia internetu a PC	13 001	12 888	- 113
– z toho deti	7 844	5 385	- 2 459

Platenú verejnú internetovú stanicu na hudobnom oddelení môžu využívať registrovaní i neregistrovaní používatelia po dovŕšení 14 rokov. Internetové prístupové miesta na detskom oddelení boli v auguste 2007 rozšírené o 4 terminály, ktoré knižnica získala v rámci národného projektu MK SR Informatizácia knižníc a umožňujú bezplatný prístup na internet pre širokú verejnosť. Na počítačoch, ktoré prevádzkujeme ako verejné internetové stanice, majú naši používatelia možnosť aj skenovať si obrázky a dokumenty, pracovať v programoch Microsoft Word a Microsoft Excel a svoje dokumenty si vytlačiť.

13. 1 Perspektívy, vízie rozvoja – požiadavky (návrh)

Pretrváva potreba zmeny knižnično-informačného systému, ktorý pracuje na technicky prekonanej platforme MS-DOS a jeho ďalší vývoj i servis je zabezpečovaný len jedným pracovníkom. V roku 2009 sme poskytli podklady za OK AH pre zriaďovateľa ŽSK a Krajskú knižnicu v Žiline na vypracovanie projektu do eurofondov, ktorým by sa získali finančné prostriedky pre spoločný softvér a zodpovedajúce hardvérové vybavenie regionálnych knižníc v Žilinskom kraji, projekt je v štádiu schvaľovania. Perspektívne je potrebné vyriešiť samostatnú internetovú študovňu, súčasné riešenie, keď sa pracovné stanice nachádzajú na oddeleniach nie je pre prevádzku knižnice optimálne. V roku 2010 sa začne realizovať prestavba knižnice z eurofondov, kde je plánovaná samostatná internetová študovňa.

14. Personálna oblasť, personálne vybavenie

Tab. 5 Kvalifikačná štruktúra zamestnancov vo fyzických osobách

Dosiahnutý stupeň vzdelania	Počet zamestnancov
Základné	1
Stredné	1
Úplné stredné	11
Bakalárske	2
Vysokoškolské	3
Spolu	18

Tab. 6 Odborná prax zamestnancov vo fyzických osobách /bez pracovníkov R a pracovníkov na úväzok menej ako 0,50/

Platový stupeň	Roky odbornej praxe	Počet zamestnancov
1	do 2	1
2	do 4	0
3	do 6	0
4	do 9	0
5	do 12	0
6	do 15	0
7	do 18	4
8	do 21	2
9	do 24	2
10	do 28	4
11	do 32	2
12	nad 32	1

Tab. 7 Veková štruktúra zamestnancov vo fyzických osobách /okrem pracovníkov R/

Vek zamestnancov	Počet zamestnancov
do 30 rokov	1
31 – 40 rokov	5
41 – 50 rokov	7
51 a viac rokov	7
Spolu	18
Priemerný vek	42,44

15. Práca s dobrovoľníkmi

15.1. Počet zmluvných dobrovoľníkov, druhy a rozsah činností

Zmluvných dobrovoľníkov nemáme. Pri organizovaní našej kultúrnej činnosti nám pomáhajú stáli dobrovoľníci (napr. členovia literárneho klubu Fontána, členovia občianskeho združenia Orbis Libri) alebo iné osoby, na ktoré sa obraciame so žiadosťou o materiálnu pomoc alebo o pomoc vo forme nejakej služby. Počet takto zapájaných dobrovoľníkov do našej činnosti je cca 20. Každoročne oceňujeme udelením titulu Priateľ knižnice dve osoby za dlhoročnú pomoc a podporu knižnici.

15.2. Občianske združenia pracujúce pri organizáciách (na podporu činnosti)

Pri knižnici pracuje občianske združenie ORBIS LIBRI, zaregistrované na MVSR bolo v auguste 2006 a svoju činnosť začalo v roku 2007. Občianske združenie sa v roku 2008 zaregistrovalo do Zoznamu prijímateľov 2% z dane a v roku 2009 získalo finančné prostriedky vo výške 2 350 Eur, ktoré boli použité na nákup vecných cien pre účastníkov rôznych súťaží, úhradu organizačných nákladov pri návštevách spisovateľov (I. Březivá, G. Gutová, P. Gajdošík, D. Fabián, J. Červenák, J. Žarnay), nákup literatúry do fondu knižnice, nákup kancelárskych potrieb a materiálu pre tvorivé dielne, spolufinancovanie projektu z Konta Orange (úhrada ubytovania a vstupného pre členov klubu Unicornus na festivale IstroCON v Bratislave).

Združenie získalo sponzorský príspevok vo výške 430 Eur pre realizáciu podujatí Noc s Andersenom a Kráľ čitateľov, zo získaných finančných prostriedkov bol zabezpečený materiál pre tvorivé dielne, občerstvenie a vecné dary pre víťazov.

Združenie podalo 3 projekty, projekt s názvom *Knižný VŠEVEDKO – literárno-vedomostná súťaž* bol zaslaný do Grantového programu mesta Dolný Kubín a podporený sumou 340 Eur. V rámci realizácie projektu sme v mesiacoch september - október 2009 uskutočnili pre žiakov 5.-6. ročníkov štyroch základných škôl z Dolného Kubína (ZŠ P. Škrabáka, ZŠ J. Matúšku, ZŠ M. Kukučina, ZŠ A. Radlinského) a pre žiakov Cirkevného gymnázia A. Radlinského 20 podujatí – triednych kôl a finálneho kola literárno-vedomostnej súťaže. Na všetkých aktivitách sa zúčastnilo vyše 500 detí, pedagogických pracovníkov, členov OZ ORBIS LIBRI a ďalších spolupracovníkov. Realizovanými podujatiami – vedomostnými kvízmi, predstavením slovenskej literatúry formou hovorenej bibliografie a stretnutím so spisovateľom - sme motivovali zúčastnené deti k aktívnej prezentácii svojich vedomostí a znalostí, podporili sme ich záujem o čítanie, priniesli poučenie a mnoho príjemných i veselých zážitkov.

16.10. Objem finančných prostriedkov získaných z Grantového systému MK SR (zdroj 111) a z ďalších zdrojov (sponzorské, iné)

V grantovom systéme Ministerstva kultúry SR v roku 2008 bola naša organizácia úspešná schválením troch projektov a to nasledovne:

Zmluva MK - ZI/2008/2.5 (bežné výdavky, číslo žiadosti 3388/2009/2.5 – názov projektu *Kvalitné doplňovanie a pravidelná aktualizácia knižničného fondu* - východisko pre poskytovanie efektívnych knižničných služieb a predpoklad spokojnosti čitateľov, nákup knižničného fondu vo výške 3 800 €. Finančné prostriedky boli vyčerpané v plnej výške na nákup knižničného fondu Oravskej knižnice Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne.

Zmluva MK – ZI/2009/2.1 (kapitálové výdavky) názov projektu *Elektronická ochrana knižničného fondu /zakúpenie zabezpečovacieho zariadenia na detské oddelenie knižnice* vo výške 3 500 €. Finančné prostriedky boli vyčerpané v plnej výške.

Zmluva MK - ZI/2008/4.5.6 č. žiadosti 5908/2009/4.5.6 – názov projektu *Kúzenie so slovami* vo výške 700 €. Dotácie z Ministerstva kultúry SR boli vyčerpané v plnej výške.

Zmluva MK –ZI/2009/9.2 za účelom sprístupnenia kultúrnych hodnôt žiakom základných škôl, študentom stredných škôl a pedagogickým zamestnancom základných a stredných škôl v kultúrnych inštitúciách v zriaďovateľskej pôsobnosti – kultúrne poukazy na nákup knižničného fondu vo výške 799 €.

Ďalšie projekty a finančné prostriedky získané mimo Ministerstva kultúry SR: Konto Orange, n.f. Bratislava – projekt pod názvom *Fantasy* prebúdza našu fantáziu vo výške 1 000 €, *Hodina deťom* – doúčtovanie z roku 2008, Grant GSK – vo výške 1 110 €, Grantová schéma ŽSK – Kultúra 2009 – vo výške 1000 € na vydanie knihy *Anton Habovštiak v spomienkach*.

Na vydanie knihy *Anton Habovštiak v spomienkach* prispeli nasledovné subjekty: Katarína Habovštiaková 1 660 €, Obec Podiel 220 €, pán Biskup Vrablec 70 €, Pán primátor Trnavy 200 €, Obec Krivá 300 €, Mesto Trstená 200 €, MUDr. M. Mikolášik 330 €

Na vydanie knihy *Margita Figuli* prispeli: Obec Vyšný Kubín 1 000 €, PBI INVESTING Dolný Kubín 200 €.

II. ODBORNÁ ČINNOSŤ KULTÚRNEJ ORGANIZÁCIE

1. Základné činnosti knižnice

1.1. Knižničné fondy

Tab. 1 Zloženie knižničných fondov podľa druhu

Druh dokumentu	r. 2008	r. 2009	Rozdiel	% z celku 2008	% z celku 2009	Rozdiel v %
knižničný fond	94 812	96 892	+ 2 080	100	100	0
z toho špec.dokumenty	4 821	4 834	+ 13	5,08	4,98	- 0,1
z toho el.dokumenty	113	113	0	0,11/2,34	0,11/2,33	0/-0,01
iné špec.dokumenty	140	153	+ 13	0,14/2,90	0,15/3,16	+ 0,01 /+0,26
odborná pre dosp. + ŠD	40 768	41 489	+ 721	42,99	42,81	- 0,18
krásna pre dosp. + ŠD	35 892	36 614	+ 722	37,85	37,78	- 0,07
odborná pre deti + ŠD	5 318	5 527	+ 209	5,60	5,70	+ 0,10
krásna pre deti + ŠD	12 834	13 262	+ 428	13,53	13,68	+ 0,15
periodiká - tituly	137	139	+ 2			
periodiká - exempláre	141	142	+ 1			

Tab. 2 Prírastky, úbytky

Ukazovateľ	r. 2008	r. 2009	Rozdiel
prírastok knižničného fondu	2 739	2 863	+ 124
z toho kúpou	2 335	2 283	- 52
- z toho z rozpoč.zdrojov	1 774	1 676	- 98
z toho darom	404	580	+ 176
úbytok knižničného fondu	841	783	- 58
skutočný prírastok	1 898	2 080	+ 182

Tab. 3 Skladba prírastkov podľa druhov literatúry

Druh literatúry	r. 2008 kniž.jedn.	r. 2009 kniž.jedn.	Rozdiel	r. 2008 v %	r. 2009 v %	Rozdiel v %
odborná pre dospelých	1 114	1 092	- 22	46,97	38,14	- 8,83
krásna pre dospelých	745	933	+ 188	25,77	32,59	+ 6,82
odborná pre deti	193	240	+ 47	6,05	8,38	+ 2,33
krásna pre deti	676	583	- 93	19,58	20,36	+ 0,78
špeciálne dokumenty	11	15	+ 4	1,60	0,52	- 1,08
spolu	2739	2 863	+ 124	100	100	

Tab. 4 Prírastok knižničných fondov kúpou na obyvateľa a používateľa

Prírastok KF /počet k.j. na:	r. 2008	r. 2009	Rozdiel
1 obyvateľa	0,118	0,116	- 0,002
1 používateľa	0,44	0,42	- 0,02

Tab. 5 Jazykové zloženie prírastkov (z prírastkov kníh)

Jazyk dokumentu	Počet k.j.	% z celk.počtu
Slovensky	2 118	73,97
Česky	582	20,32
Poľsky	97	3,38
Anglicky	21	0,73
Francúzsky	1	0,03
Nemecky	2	0,06
Viacjazyčné	42	1,46

Tab. 6 Počet zväzkov na obyvateľa a používateľa

Počet zväzkov KF na:	r. 2008	r. 2009	Rozdiel
1 obyvateľa	4,80	4,92	+ 0,12
1 používateľa	18,21	17,89	- 0,32

Tab. 7 Prostriedky na nákup knižničných fondov

Druh dokumentu	Finančná hodnota knižných darov v r. 2008 v Eur	Eur na nákup r. 2008		Finančná hodnota knižných darov v r. 2009 v Eur	Eur na nákup r. 2009		Rozdiel Eur na nákup KF celkom 2008/2009
		spolu	z toho granty a fin.dary		spolu	z toho granty a fin. dary	
knihy a ostatné tlačéné dokum.	2 712,24	18 364,93	4 829,72	2 972,16	19 217,11	5 108,78	+ 852,18
špeciálne dokumenty	5,84	21,58	-	6,00	124,64	-	+ 103,06
spolu	2 718,08	18 386,51	4 829,72	2 978,16	19 341,75	5 108,78	+ 955,24
periodiká	234,75	64,93	-	178,40	3 186,05	-	+ 3 121,12
spolu KF	2 952,83	18 451,44	4 829,72	3 156,56	22 527,80	5 108,78	+ 4 076,36

Tab. 8 Priemerná cena dokumentov

Druh dokumentu	cena v r. 2008		cena v r. 2009		Rozdiel	
	MOC	FC	MOC	FC	MOC	FC
knihy a ost.tlač. dokumenty	8,93	7,87	9,92	8,47	+ 0,99	+ 0,6
špeciálne dokumenty	4,18	2,49	8,64	8,30	+ 4,46	+ 5,81
dokumenty spolu	8,90	7,83	9,91	8,47	+ 1,01	+ 0,64

Tab. 9 Nákup knižničných fondov v Eur na obyvateľa a používateľa

Nákup KF v Eur na:	r. 2008		r.2009		Rozdiel	
	MOC	FC	MOC	FC	MOC	FC
1 obyvateľa	1,06	0,94	1,15	0,98	+ 0,09	+ 0,04
1 používateľa	4,02	3,55	4,18	3,57	+ 0,16	+ 0,02

Komentár ku knižničným fondom a ich ochrane

Doplňovanie knižničného fondu bolo v roku 2009 plynulé a bezproblémové, nákup fondu sa uskutočnil vo výške 22 528 €, z toho 15 580 € z prostriedkov zriaďovateľa, 1 670 € z vlastných prostriedkov, 4 599 € z grantového systému MK SR (454 kusov za 3 800 € z podprogramu Akvizícia knižníc, 89 kusov za 799 € z programu Kultúrne poukazy), 679 € z iných grantov (Fond GSK, 47 kusov za 342 €, Konto Orange, 17 kusov za 167 €).

Na nákup knižného fondu, vrátane špeciálnych dokumentov sa v roku 2009 vynaložilo o 955 € viac ako v predchádzajúcom roku, na nákup periodík o 3 121 € viac. Nárast finančných prostriedkov bol spôsobený administratívnou zmenou úhrady faktúr. V predchádzajúcich rokoch sa predplatné za periodiká uhrádzalo na konci predchádzajúceho kalendárneho roka a v roku 2009 bolo predplatné zaplatené v januári.

Akvizičná komisia, zložená z vedúcich jednotlivých oddelení, sa snažila dopĺňať knižničný fond podľa potrieb a záujmov používateľov. Nakúpili sa knihy pre detských čitateľov, učebnice pre študentov vysokých škôl, encyklopédie, slovníky a žiadané novinky z beletrie.

Z grantu Fondu GSK sa kúpili knihy pre študentov a odborníkov zo špeciálnej pedagogiky a detské knihy pre sociálne a zdravotne znevýhodnených používateľov. V rámci podporeného projektu z Konta Orange sa kúpili knihy zo žánru fantasy.

Nakupovali sme v kníhkupectvách a u knižných distributérov, ktorí nám poskytovali rabat, v roku 2009 sa vo väčšej miere nakupovalo cez internet. Internetové kníhkupectvá ako Martinus, ABC kniha, Grada, Cpress poskytujú vyšší rabat ako miestne kníhkupectvá. Priamy výber v sa uskutočnil v predajniach: predajňa Modul Dolný Kubín - Media klub vydavateľstva Ikar za zvýhodnené klubové ceny, na ostatné knihy zľava 10%, Knižné centrum Žilina 10- 15%, Artfórum 10%, Littera Martin 10-20%, Duma B.Bystrica 10%, Vydavateľstvo Matice slovenskej 10-20%. Rabat pri nákupe KF dosiahol výšku 6 659.86 €.

Celkovo kúpou pribudlo do fondu 2 283 knižničných jednotiek, z toho z rozpočtových zdrojov 1 676 knižničných jednotiek.

Od obyvateľov, vydavateľstiev a iných organizácií sme darom získali 556 knižničných dokumentov v hodnote 2 978.16 Eur, čo je o 213 kusov viac ako v predchádzajúcom roku. Z darovaných kníh sa robí výber, do fondu sa zaradia knihy, ktoré vo fonde nie sú zastúpené a knihy, ktorými vymeníme fyzicky poškodené rovnaké tituly. Ostatné sa ponúknu knižniciam v metodickej pôsobnosti regionálnej knižnice a návštevníkom knižnice.

Najviac darov poskytlí anonymní darcovia 127 kusov. Rozširovanie fondu poľských kníh zabezpečuje Poľský spolok Polonius, ktorý daroval 99 kníh. Na svojho zamestnávateľa myslia súčasní aj bývalí pracovníci, ktorí darovali knižnici 118 kníh.. Medzi stálych darcov patrí vydavateľstvo Oxford University Press, ktorý nám poskytuje knihy v anglickom jazyku. Za stratené knihy bolo do fondu zaradených 24 náhrad v hodnote 151,75 €.

V roku 2009 bolo získaných celkovo 2 863 KJ v sume 22 320 €, čo je o 124 kusov a 1 215 € viac ako v roku 2008.

Z knižničného fondu bolo v roku 2009 vyradených 783 KJ v hodnote 1 284,42 €. Vyradovali sa obsahovo zastarané, fyzicky opotrebované knihy a multiplikáty. Knihy boli ponúknuté cez internet iným knižniciam a až potom vyradené.

Ochrana knižničného fondu

Pri ochrane knižničného fondu sa pracovníci knižnice riadia vnútornou smernicou. Fyzická ochrana kníh pred poškodením je zabezpečovaná obalovaním do ochrannej fólie z PVC. Knižničný fond na Oddelení náučnej literatúry je od roku 2006 chránený prostredníctvom elektromagnetických brán, ktoré knižnica získala z grantových prostriedkov MK SR. V roku 2009 sme zakúpili z grantových prostriedkov MK SR v rámci podporených projektov v Podprograme 2.1 Knižnice a knižničná činnosť elektromagnetický zabezpečovací systém na Oddelenie literatúry pre deti a mládež.

Budova knižnice je čiastočne zabezpečená signalizačným systémom EZS s prepojením na pult ochrany firmy Alarm D, Dolný Kubín, ide o priestory hudobného oddelenia a čítarne na prizemí budovy.

1.2. Používatelia, návštevníci

Tab. 10 Používatelia

Ukazovateľ	r.2008	r.2009	Rozdiel	Index 08/09
Počet používateľov	5 204	5 413	+ 209	104
- z toho z okr. sídla (DK)	3 398	3 892	+ 494	114
deti do 15 rokov	1 180	1 236	+ 56	104
% používateľov DK z počtu používateľov	65,29	71,90	+ 6,61	110
% používateľov DK z počtu obyvateľov	17,21	19,77	+ 2,56	114

Tab. 11 Skladba používateľov

Kategória používateľov	r.2008	r.2009	Rozdiel	% z celku
A – študenti	1 629	1 733	+ 104	32,01
B – dospelí	1 959	1 949	- 10	36,00
C – dôchodcovia	320	349	+ 29	6,44
D – deti	1 180	1 236	+ 56	22,83
F – právnické osoby	5	12	+ 7	0,22
K – knižnice	18	36	+ 18	0,66
P – pracovníci, čestní použív.	93	98	5	1,81

Percento používateľov z počtu obyvateľov

Tab. 12 Percento používateľov z počtu obyvateľov

Ukazovateľ	r.2008	r.2009	Rozdiel
Percento použ. z počtu obyv.	26,37	27,50	+ 1,13
Percento detských používateľov	22,67	22,83	+ 0,16

Tab. 13 Počet návštevníkov, priemerná denná návštevnosť

Ukazovateľ	r.2008	r.2009	Rozdiel
Počet návštevníkov (vrát. účastníkov podujatí)	84 110	91 929	+ 7 819
- z toho návštevníci čítární a študovní	9 683	10 179	+ 496
- z toho používatelia Internetu	13 001	12 888	- 113
Priemerná denná návštevnosť (bez sobôt)	335	370	+ 35
Priem. denná návštevnosť (vrátane sobôt)	296	321	+ 25
Priem. denná návštevnosť – soboty	34	34	0
Maximálna denná návštevnosť	410	503	+ 93
Počet účastníkov podujatí	10 238	14 451	+ 4 213

Komentár k používateľom a návštevníkom

V roku 2009 sme zaznamenali zvýšený počet zaregistrovaných používateľov a návštevníkov. V knižnici sa zaregistrovalo 5 413 používateľov, z toho 1 236 do 15 rokov. Oproti predchádzajúcemu roku sa zvýšil počet používateľov o 209, vo vekovej kategórii do 15 rokov o 56 používateľov. Okrem kategórie dospelých používateľov, všetky ostatné zaznamenali nárast, najviac kategória študentov a detí do 15 rokov. Počet zaregistrovaných používateľov z okresného sídla sa zvýšil na 3 892 používateľov a tvoril 71,90 % v celkovej skladbe používateľov. Percento používateľov z celkového počtu obyvateľov je 27,50 %, percento detských používateľov z celkového počtu používateľov je 22,83 %, ukazovatele zaznamenali nárast o 1,13 a 0,16 %.

Celospoločenský trend poklesu záujmu o čítanie v súčasnej spoločnosti sa knižnica snaží stabilizovať prostredníctvom skvalitňovania služieb i bezplatným zápisom vybraných kategórií čitateľov. V tomto roku prejavilo záujem o bezplatný zápis, v rámci projektu *Už som prvák, už si čítam sám*, 117 žiakov 1. ročníka ZŠ. Motivovať študentov stredných škôl k návšteve knižnice a vychovať z nich jej pravidelných používateľov sme sa rozhodli bezplatným zápisom študentov 1. ročníka počas hodín informačnej výchovy, ktoré v knižnici absolvovali. Odozva bola priaznivá a túto možnosť využilo 164 študentov.

Na úhradu členského poplatku mohli čitatelia využiť kultúrne poukazy, pretože Oravská knižnica sa v r. 2009 opäť zapojila do projektu Ministerstva kultúry SR, týmto spôsobom si registračný poplatok uhradilo 278 osôb. Kultúrne poukazy využili používatelia aj na úhradu špeciálnych služieb – hlavne pri práci s PC a tlač dokumentov.

Novinkou v oblasti členských poplatkov je 20% zľava pre rodiny vlastníace preukaz Rodinný pas. Oravská knižnica sa zapojila do medzinárodného projektu, ktorý ako prvý projekt tohto typu na Slovensku pripravil Žilinský samosprávny kraj. Zľavu môžu využívať rodičia aj deti.

V roku 2009 navštívilo knižnicu celkovo 91 929 návštevníkov, čo predstavuje nárast o 7 819 osôb. Najväčší nárast sme zaznamenali pri návštevníkoch podujatí, čo súvisí s nárastom realizovaných podujatí, celkovo podujatia navštívilo 14 451 účastníkov, čo je o 4 213 viac ako v predchádzajúcom roku. Zvýšil sa aj počet návštevníkov čítární a študovní o 496 osôb, mierny pokles nastal v návštevníkoch využívajúcich internetové služby, a to aj napriek tomu, že tieto služby môžu využívať bezplatne. Predpokladáme, že tento pokles súvisí s väčšou dostupnosťou internetu doma a v školách.

Priemerná denná návštevnosť, rátaná bez podielu návštevníkov využívajúcich služby knižnice v sobotu, predstavovala 370 návštevníkov, čo bolo o 35 návštevníkov viac ako v predchádzajúcom roku a priemerná denná návštevnosť, rátaná s podielom návštevníkov využívajúcich služby knižnice v sobotu, dosiahla počet 321 osôb, čo znamená nárast o 25 návštevníkov v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Najvyššiu dennú návštevnosť sme

zaznamenali 15.12. 2009, keď knižnicu navštívilo 503 používateľov. Počas sobôt knižnicu navštívilo 1278 používateľov a priemerná denná návštevnosť za soboty bola 34 návštevníkov.

Virtuálne knižnicu prostredníctvom jej webovej stránky navštívilo 20 092 návštevníkov.

1.3 Výpožičné služby

Tab. 14 Výpožičky

Výpožičky	r. 2008	r. 2009	Rozdiel	% z celku
výpožičky spolu	292 640	307 899	+ 15 259	100
odborná lit. pre dospelých + ŠD	83 005	83 978	+ 973	27,27
krásna lit. pre dospelých + ŠD	58 611	60 039	+ 1 428	19,49
odborná lit. pre deti + ŠD	9 394	9 569	+ 175	3,10
krásna lit. pre deti + ŠD	35 718	37 899	+ 2 181	12,30
periodiká	105 912	116 414	+ 10 502	37,80
Z toho špeciálne dokumenty	2 181	1 358	- 823	0,44
- z toho AV dokumenty	902	909	+ 7	0,29
- elektronické dokumenty	1 086	234	- 852	0,07
- iné špeciálne dokumenty	193	215	+ 22	0,06

Tab. 15 Výpožičky podľa druhu

Výpožičky	r. 2008	r. 2009	Rozdiel	% z celku
výpožičky celkom	292 640	307 899	+ 15 259	100
z toho absenčné	197 769	201 690	+ 3 921	67,58
z toho prezenčné	94 871	106 209	+ 11 338	32,42

Tab. 16 Výpožičky podľa druhu dokumentov

Výpožičky	r. 2008	r. 2009	Rozdiel	% z celku
výpožičky celkom	292 640	307 899	+ 15 259	100
z toho odborná literatúra – knihy	90 863	92 507	+ 1 644	30,04
krásna literatúra - knihy	93 684	97 620	+ 3 936	31,70
periodiká	105 912	116 414	+ 10 502	37,80
špeciálne dokumenty	2 181	1 358	- 823	0,44

Tab. 17 Výpožičky kníh podľa používateľov

Výpožičky kníh	r. 2008	r. 2009	Rozdiel	% z celku
výpožičky kníh celkom	184 547	190 127	+ 5 580	100
z toho pre dospelých	141 035	143 161	+ 2 126	75,30
z toho pre deti	43 512	46 966	+ 3 454	24,70

Tab. 18 Výpožičky na obyvateľa, na používateľa, obrat knižného fondu

Ukazovateľ	r. 2008	r. 2009	Rozdiel
výpožičky na 1 obyvateľa celkom	14,82	15,64	+ 0,82
výpožičky kníh na 1 obyvateľa	9,35	9,66	+ 0,31
výpožičky na 1 používateľa celkom	56,23	56,88	+ 0,65
výpožičky kníh na 1 používateľa	35,46	35,12	- 0,34
obrat knižného fondu *	1,96	1,97	+ 0,01

Počet výpožičiek, ako jeden zo základných ukazovateľov činnosti Oravskej knižnice A. Habovštiaka, v roku 2009 vzrástol a celkovo bolo realizovaných 307 899 výpožičiek, čo je o 15 259 výpožičiek viac ako v predchádzajúcom roku. Nárast výpožičiek chápeme ako priamy dôsledok plynulého a systematického dopĺňovania knižničného fondu, ktorý sa nám v roku 2009 darilo realizovať vďaka dostatočným finančným zdrojom a ktoré boli za ostatných päť rokov najvyššie (r. 2009: 22 528 €, r. 2008: 18 451 €, r. 2007: 16 204 €, r. 2006: 16 407 €, r. 2005: 18 389 €).

Z hľadiska skladby výpožičiek, absenčné výpožičky kníh a periodík predstavovali 201 690 výpožičiek, čo je o 3 921 viac ako v predchádzajúcom roku a z celkového počtu tvoria 67,58 %, prezenčných výpožičiek bolo realizovaných 106 209, čo je o 11 338 viac a z celkového počtu tvoria 32,42 %. V náraste počtu prezenčných výpožičiek sa premietla ich dôslednejšia evidencia, ako aj fakt, že niektoré dokumenty, ktoré knižnica má len v 1 exemplári je možné študovať len prezenčne v priestoroch knižnice. Ukazovatele výpožičiek vo všetkých druhoch literatúry vzrástli, odborná literatúra pre dospelých – realizovaných 83 978 výpožičiek, nárast o 973, podiel z celku 27,27 %, krásna literatúra pre dospelých – realizovaných 60 039, nárast o 1 428, podiel z celku 19,49 %, odborná literatúra pre deti – realizovaných 9 569, nárast o 37 899, podiel z celku 3,10 %, krásna literatúra pre deti - realizovaných 60 039, nárast o 1 428, podiel z celku 12,30 %. Najväčší nárast zaznamenali výpožičky periodík, celkovo bolo požičaných 116 414, čo je o 10 502 výpožičiek viac ako v predchádzajúcom roku. Dlhodobo zaznamenávame pokles využívania špeciálnych dokumentov, osobitne audiovizuálnych a elektronických dokumentov. Fond týchto dokumentov nie je už niekoľko rokov systematicky budovaný, pretože vzhľadom na vyššiu cenu týchto dokumentov a nižší obrat musela knižnica uprednostniť pri akvizícii iné typy dokumentov. Aj samotný záujem zo stany používateľov knižnice má dlhodobo klesajúci charakter, pretože záujemcovia o CD nosiče s hudbou a elektronické dokumenty využívajú iné spôsoby prístupu k nim, ako prezenčné vypožičiavanie v knižnici.

Prepočtovými ukazovateľmi – počet výpožičiek celkom na 1 obyvateľa (v roku 2009 dosiahnutá úroveň 15,64 výpožičiek) a počet výpožičiek celkom na 1 používateľa (56,88 výpožičiek) sa knižnica niekoľko rokov zaraďuje na popredné miesta pri celoslovenskom štatistickom porovnaní regionálnych knižníc.

Tab. 19 Medziknižničná výpožičná služba

MVS	r. 2008	r. 2009	Rozdiel
MVS iným knižniciam	952	410	- 542
MVS z iných knižníc	610	601	- 9

Medziknižničná výpožičná služba je jedným zo základných spôsobov spolupráce medzi knižnicami. Podľa požiadaviek používateľov plní MVS funkciu alternatívneho získavania

dokumentov. Pokiaľ dokument vo fonde nemáme, zisťujeme jeho dostupnosť vo fondoch iných knižníc. Využívame on-line katalógy knižníc zverejnených na internete. Dokumenty boli žiadané elektronickou žiadankou, ktorá umožňuje najrýchlejší prístup k žadanému dokumentu, prípadne mailovou poštou. Bola vedená presná evidencia odoslaných a prijatých žiadaniek. Najväčší záujem bol o knihy a xerokópie článkov zo Slovenskej národnej knižnice Martin. Veľmi dobrá spolupráca je s knižnicami: Slovenská pedagogická knižnica Bratislava, Ústredná knižnica SAV Bratislava, ŠVK Prešov a ŠVK Košice.

V roku 2009 bolo pre používateľov Oravskej knižnice Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne objednaných spolu 636 dokumentov a článkov z časopisov, ktoré sa nenachádzajú v knižničnom fonde. Kladne bolo vybavených 601 žiadaniek, čo bolo o 54 dokumentov menej ako v roku 2008.

Z knižničných fondov Oravskej knižnice bolo požičaných iným knižniciam 410 knižničných jednotiek. MVS sme poskytovali mestským knižniciam Tvrdošín, Trstená, Námestovo, Banská Štiavnica, Považská Bystrica, Kežmarok, Tisovec, Základnej škole v Lokci a Obecnej knižnici v Rabči, Nižnej, Likavke, Slovenskej národnej knižnici Martin ai. V porovnaní s rokom 2008 z nášho fondu žiadali iné knižnice o 542 kníh menej.

Tab. 20 Služby zdravotne znevýhodneným a iným špecifickým skupinám používateľov

Kategória používateľov	Počet	Počet výpožičiek	Počet návštev doma/inštitúcií	Iné služby
slabozrakí a nevidomí	-	-	-	
imobilní	-	-	-	
Iní - DSS pre dospelých	kolekt.použ.	274	10	Besedy, vzdelávacie podujatia
- DSS pre deti a dosp.	kolekt.použ.	40	5	Tematické podujatia, besedy, hlasné čítanie, súťaže
- ŠZŠ pre teles.postih.	kolekt.použ.	178	15	Tematické podujatia, besedy, hlasné čítanie, súťaže

Oravská knižnica Antona Habovštiaka už v minulosti ponúkla možnosť donáškovej služby kníh pre imobilných používateľov. Pri prieskume záujmu sme spolupracovali s Odborom zdravotníctva, sociálnych vecí a kultúry Mestského úradu v Dolnom Kubíne. Na túto ponuku nebola kladná odozva verejnosti.

O donáškovej službe sme informovali aj členov Klubu dôchodcov a klientov Domova dôchodcov a Domova sociálnych služieb pre dospelých v Dolnom Kubíne. Záujem prejavili Domov dôchodcov a Domov sociálnych služieb pre dospelých. Pravidelne raz mesačne pracovníčka knižnice, koordinátorka služieb a kultúrno-výchovnej činnosti, odovzdáva vypožičané dokumenty knihovníkovi týchto zariadení. Záujem je prevažne o časopisy a krásnu literatúru. Pre klientov DD a DSS pripravujeme tiež kultúrno-vzdelávacie podujatia a besedy so zaujímavými osobnosťami.

Dlhodobá knižnica spolupracuje so Spojenou školou – Špeciálnou ZŠ pre žiakov s telesným postihnutím a Domovom sociálnych služieb pre deti a dospelých v Dolnom Kubíne. Pre žiakov a klientov týchto zariadení pravidelne mesačne organizujeme kultúrno-výchovné podujatia a donášku kníh. Výstavy výtvarných prác v priestoroch knižnice patria

k aktivitám, na ktorých sa môže zaujímavo prezentovať činnosť žiakov školy pred miestnou komunitou.

Integrácia znevýhodnených používateľov do prirodzeného prostredia knižnice, motivovanie k čítaniu a rozvíjanie ich čitateľských zručností patrí k prioritám našej kultúrno-výchovnej činnosti. Snažíme sa vytvoriť z knižnice miesto, kde sa prekonávajú komunikačné a spoločenské bariéry medzi intaktnými a znevýhodnenými jednotlivcami, vytvárajú nové vzťahy a prehľbuje záujem o knihy a čítanie. Aby táto snaha bola úspešná, je dôležité nielen obohatenie knižného fondu o zaujímavé a atraktívne tituly, ale aj získanie špeciálnych dokumentov a nábytku vhodného pre používateľov so špecifickými potrebami vyplývajúcimi z ich somatického, zmyslového alebo mentálneho postihnutia.

V rámci projektov, zameraných na služby zdravotne a sociálne znevýhodneným používateľom, sa nám podarilo doplniť knižný fond interaktívnymi knihami so zvukovými a svetelnými signálmi, reliéfnymi obrázkami, stavebnicovými dielmi a zariadenie knižnice špeciálnymi polohovacími sedadlami. Vďaka pásovému schodolezu sa môžu imobilní žiaci a ďalší návštevníci dostať na všetky oddelenia knižnice.

V uplynulom roku sa spolupráca s Domovom sociálnych služieb pre deti a dospelých rozšírila o pravidelné podujatia v literárnom krúžku, ktorého členmi sú klienti zariadenia. V decembri 2009 sme nadviazali spoluprácu so Spojenou školou – ZŠ s MŠ pri Detskom oddelení Oravskej nemocnice L. N. JÉGÉ v Dolnom Kubíne, ktorá má záujem o donášku kníh a kultúrno-výchovné podujatia pre jej žiakov. Cyklus podujatí *Literárna lekárnica* a návštevy spojené s donáškou kníh sa budú uskutočňovať pravidelne raz do mesiaca.

OZ EDUKOS, ktoré je zamerané na prácu so sociálne znevýhodnenými jednotlivcami a príslušníkmi rómskej minority, požiadalo knižnicu o spoluprácu pri organizovaní voľnočasových aktivít pre deti. Boli zrealizované formou rozprávkových popoludní v knižnici, hlasného čítania kníh, hádankových súťaží a hier.

Uvedené inštitúcie majú v knižnici bezplatné členstvo ako kolektívny používateľ.

1.4 Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia

Tab. 21 Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia

Ukazovateľ	r. 2008	r. 2009	Rozdiel
počet podujatí	510	669	+ 159
z toho informačná výchova /kolektívov/	102	75	- 27
počet účastníkov podujatí	10 238	14 451	+ 4 213
individ.konzultácie k využ.výpoč.techniky a el.médií*			

* údaj uvedú tie knižnice, ktoré ho evidujú

V roku 2009 sme zaznamenali vysoký nárast podujatí a v súvislosti s tým aj nárast návštevníkov podujatí, celkovo bolo zrealizovaných 669 vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí, čo bolo o 159 viac ako v predchádzajúcom roku. Na doplnenie ukazovateľov v tabuľke uvádzame údaje o rozdelení kolektívnych podujatí podľa vekovej kategórie:

- pre deti do 14 rokov: 520
- pre mládež – 15-19 rokov: 103
- pre dospelých: 46

Z celkového počtu podujatí bola informačná výchova realizovaná 75-krát, podujatí s regionálnou tematikou bolo zrealizovaných 80.

V rámci kultúrno-výchovnej činnosti našej inštitúcie sa zvyšuje počet podujatí, najmä vďaka vysokému záujmu škôl. Podstatná časť vzdelávacích a kultúrno-výchovných podujatí je z tohto dôvodu určená pre žiakov ZŠ. Vyberajú sa z ponukových listov, zasielaných školám pravidelne na začiatku školského roka a zverejnených na webovej stránke Oravskej knižnice. Pedagógovia si uvedomujú dôležitosť čítania a literatúry, preto sa tematické podujatia organizované knižnicou stali súčasťou edukačného procesu. Ak je záujem, pripravujeme i témy, ktoré navrhnú učitelia. Viaceré školy prichádzajú do knižnice na celé dopoludnia a absolvujú viaceré podujatia.

Pravidelne organizujeme informatické výchovy pre všetky vekové kategórie používateľov, podujatia v rámci prevencie drogových závislostí, hodiny hlasného a zážitkového čítania pre deti ZŠ a MŠ, čitateľské dielne, ilustrácie prečítaného príbehu a ich výstavy, tvorivé dielne (práca s prírodnými materiálmi, textilom, papierom, korálkami, drôtom, dokončenie rozprávkového príbehu, maľovanie na sklo, výroba vianočných pohľadníc a ozdôb).

V r. 2009 sme si pripomenuli významné osobnosti slovenskej i svetovej literatúry (P. O. Hviezdoslav, Margita Figuli, Milo Urban, Anton Habovštiak, Ján Johanides, Milan Rúfus, Ján Botto, Pavol Dobšinský, Mária Ďuričková, Jozef Pavlovič, Hana Zelinová, Daniel Hevier, Vojtech Zamarovský, Jozef Urban, H. Ch. Andersen, Karel a Josef Čapek a i.).

Dôraz sme kládli na regionálnu výchovu so zameraním na oravské ľudové zvykoslovie, ľudové umenie a remeslá, ľudový odev a kuchyňu, historické dopravné prostriedky. K významným osobnostiam regiónu sa pravidelne vraciame v umeleckom cestopise *Literárne prechádzky po Orave*, podujatiach *Moje mesto* – rozprávanie o udalostiach, osobnostiach, pamätníkoch, povestiach z Dolného Kubína a *Odkiaľ sme a kde sú naše korene* – povesti a rozprávanie o histórii Oravy.

S pozitívnym ohlasom sa stretli hudobno-slovné pásma o dejinách hudby od praveku po 20. storočie, životopisné medailóny slávnych hudobných skladateľov, pásmo o slovenských koledách.

Tematické podujatia o ľudovej slovesnosti sú vyhľadávaným doplnkom učiva na 1. i 2. stupni ZŠ. Venovali sme sa ľudovým a autorským rozprávkam – slovenským i svetovým, povestiam, mýtom, bájam, bajkam, baladám, literatúre faktu, dobrodružnej literatúre, súčasnej literatúre pre deti, ľudským a detským právam, výchove k tolerancii a slušnému správaniu, prosociálnej a ekologickej výchove.

Pri príprave všetkých podujatí dbáme o to, aby boli interaktívne a aby vychádzali z práce s knihou a literárnym textom.

Výber z najdôležitejších podujatí:

160. výročie narodenia P. O. Hviezdoslava (1.2. – 4.2.2009)

Oravská knižnica Antona Habovštiaka sa pripojila k celoslovenským spomienkovým oslavám pri príležitosti 160. výročia narodenia básnika P. O. Hviezdoslava. Pre účastníkov Seminára o živote a diele básnika v Oravskom múzeu P. O. Hviezdoslava pripravila brožúru *Vedzte, že zveľ sa Hviezdoslav...* a výstavu kníh z fondu regionálnej literatúry. Výstava bola nainštalovaná aj v Mestskom kultúrnom stredisku na Spomienkovom podujatí pre školy mesta Dolný Kubín.

Významné jubileum básnika sme si pripomínali počas celého roka v tematických podujatiach *Slávni rodáci: P. O. Hviezdoslav* a *Aj veľkí raz boli malí: Paľko Vyšňanovie – detstvo a mladosť básnika P. O. Hviezdoslava* určených pre žiakov a študentov.

Týždeň slovenských knižníc (23.3.-27.3.2009)

Počas 10. ročníka TSK knižnica zorganizovala 25 podujatí pre verejnosť, ktorých sa zúčastnilo 461 detí, mládeže i dospelých z celého regiónu Orava.

Úvodným podujatím bolo vyhlásenie výsledkov regionálnej súťažnej ankety *Kniha roka 2008*, do ktorej bolo nominovaných dvadsaťdva kníh. O víťazovi mohla od 15.1. do 15.3.2009 hlasovať široká verejnosť, ktorá do knižnice doručila 434 platných hlasov. Čitatelia rozhodli, že Knihou roka 2008 sú *Povesti spod Rozsutca* od autorov Miroslava Karcola, Antona Habovštiaka a Petra Hubu. Druhé miesto patrí knihe *Dolný Kubín – Mesto kultúrnych tradícií a dneška* od Petra Hubu a kolektívu autorov, tretiu priečku obsadili *Povesti spod Babej hory* od Evy Kurjakovej. Súčasťou vyhodnotenia bola beseda s autorom najpopulárnejšej knihy, Petrom Karcolom. S veľmi dobrým ohlasom sa stretli aj podujatia: *Strach má veľké oči* – strašidelné príbehy z tmavej knižnice, *Pasovanie prvákov na rytierov pekného slova* a ich *slávnostný zápis za čitateľov knižnice*, *Noc čierneho jednorožca* – Nočné čítanie v knižnici. V stredu 25.3.2009 sa knižnica pripojila k celoslovenskej čitateľskej štafete – *Čítanie naživo* organizovanej Slovenským rozhlasom – Rádiom Regina. Program týždňa zameraného na propagáciu a prezentáciu činnosti knižníc obohatili tematické podujatia pre žiakov materských a základných škôl *Kde bolo, tam bolo... alebo Slovenské ľudové rozprávky*, *Ako k nám prišla bájka*, *Čo sa skrýva v knižnici*, *Odkiaľ sme a kde sú naše korene - oravské povesti*, *Marec – mesiac knihy*, hovorená bibliografia nových kníh pre deti *Keď mám peknú knižku v ruke...*, *Internet – virtuálny učiteľ* a *Ďakujeme za rozprávku, pán Andersen*.

Týždeň slovenských knižníc predznamenal netradičné podujatie *HLADÁ SA DOBŠINSKÝ*, do ktorého sa zapojila aj Oravská knižnica. V rámci *Dňa ľudovej rozprávky*, 16. marca ráno sa začalo jednoduché celoslovenské pátranie po knihách Pavla Dobšinského. Cieľom bolo osloviť čitateľov aj nečitateľov, aby prehľadali domáce knižnice, našli akúkoľvek Dobšinského knihu a prišli ju do Oravskej knižnice ukázať. Každá kniha bola označená symbolom akcie, zaevidovaná a výsledok pátrania zaslaný na centrálnu spracovanie. Knižnica tak prispela k vytvoreniu unikátneho slovenského rekordu.

Noc s Andersenom – nočné čítanie v knižnici (3.4. – 4.4.2009)

V dňoch 3.4. – 4.4. 2009 sa na detskom oddelení už po šiestykrát uskutočnilo netradičné, medzinárodné a na zážitky bohaté podujatie pod názvom *Noc v knižnici – Noc s Andersenom*. Podujatia sa zúčastnilo 38 detí vo veku do 12 rokov a pracovníci knižnice im pripravili zaujímavý program. V literárnom kvíze *Knižný Vševedko* nočného čítania si preverovali svoje vedomosti, na hodine tvorivého písania *Čo sa stalo....* dotvárali nedokončený príbeh, navštívili miestnu policajnú stanicu, kde sa zoznámili s fungovaním kamerového systému v našom meste, zažili nočný pochod mestom, súťažili o kráľa hádaniek, v tvorivej dielni pod názvom *Jarná nálada* servítkovou technikou zdobili keramiku, čítali si strašidelné príbehy, pracovali s textami darovaných kníh vydavateľstva Slovart Bratislava a o spestrenie noci sa postaral aj divadelný krúžok z Babína so svojím vystúpením. V spolupráci s Technickými službami mesta Dolný Kubín si po prvýkrát zasadili malý stromček – andersenovník. Vďaka finančnej podpore Žilinského samosprávneho kraja a sponzorskej výpomoci mali účastníci večer plný drobných odmien a prekvapení.

Už som prvák, už si čítam sám (počas celého roka)

3. ročník podujatia pre žiakov 1. ročníka ZŠ zameraného na rozvoj čitateľských zručností, ktorého cieľom je vzbudiť u detí záujem o knihy a čítanie a vychovať z nich celoživotných čitateľov. Zapájajú sa do neho triedne kolektívy verejných škôl, cirkevnej a súkromnej základnej školy v meste Dolný Kubín. Žiaci sú motivovaní k čítaniu počas pravidelných mesačných návštev v knižnici a v rámci nich prostredníctvom tematických podujatí, hlasného

čítania a práce s literárnym textom. Účastníci projektu získavajú bezplatné členstvo v knižnici a sú kráľovnou a kráľom Rozprávkovej ríše pasovaní na rytierov pekného slova. Projekt ukončujú zábavno-súťažné dopoludnia spojené so zapečatením šlabikára a odovzdaním symbolického kľúča k otváraniu knižiek.

Druháci v knižnici, Ja mám knihu, on má knihu, my máme knižnicu!, Ja sa knižky nebojím (počas celého roka)

Projekty na podporu čítania detí, nadväzujúce na podujatie *Už som prvák, už si čítam sám*, sú určené žiakom 2. – 4. ročníka ZŠ uskutočňované v mesiacoch október - jún. Jednotlivé aktivity tvoria prednášky na rôzne témy, hlasné, tiché a zážitkové čítanie, rozvíjanie schopností čítať s porozumením a samostatnú prácu žiakov s literárnym textom.

Mladý knihovník

Detské oddelenie OK tiež prispelo k oslavám sviatku detí – MDD Dňa 1.6. sa malí návštevníci oddelenia stali na chvíľu pracovníkmi oddelenia, kedy svojim kamarátom čitateľom poskytovali služby ako knihovníci. Podujatia sa zúčastnilo 10 detí vo veku do 15 rokov. Dojmy zapojených detí boli zaujímavé, zistili, že práca knihovníka je náročná, pretože musia mať veľa vedomostí zo všetkých oblastí.

Od Julesa Verna... až po Unicornus – Klub záujemcov o fantasy a sci-fi literatúru (september 2008 – jún 2009)

Projekt, podporený Nadáciou pre deti Slovenska – Hodina deťom, prebiehal po celý školský rok 2008/2009.

Jeho cieľom bolo podporiť v súčasnosti prirodzený záujem detí a mládeže o fantasy literatúru, upriamiť ich pozornosť na zaujímavé autorské osobnosti tohto žánru, kvalitné diela, ktoré ho reprezentujú, zároveň podporiť vlastnú tvorivosť a fantáziu detí a rozvíjať ich čitateľské zručnosti a čitateľskú gramotnosť ako jednu z kľúčových kompetencií.

Na jednotlivých stretnutiach a aktivitách sa účastníkom venovali profesionáli – spisovatelia, lektori, knihovníci a vytvoril sa na nich aj dostatočný priestor na interakciu a vlastnú tvorivú realizáciu žiakov a študentov. Časť podujatí prebehla v r. 2008. V r. 2009 sa v Oravskej knižnici a na Gymnázium P. O. Hviezdoslava stretli s čitateľmi populárny spisovateľ, autor komiksov a publicista Juraj Červenák a autor publikácií literatúry faktu a hraničných javov, publicista zaoberajúci sa paranormálnymi javmi nielen na území Slovenska ale i v zahraničí, Miloš Jesenský. Súčasťou projektu boli i tematické podujatia, tvorivé dielne v klube fantastiky Unicornus, nočné čítanie v knižnici a stretnutia členov tohto klubu so spisovateľom Jozefom Žarnayom a členmi Klubu sci-fi literatúry v Prešove.

Kúzlenie so slovami (september – november 2009)

Prioritou projektu, podporeného Ministerstvom kultúry SR, boli osobné stretnutia účastníkov so spisovateľmi a prezentovanie literárnych diel s dôrazom na ich lexiku, poukázanie na typický štýl a jazyk každého autora, porovnanie vkusu a záujmu dnešnej čitateľskej generácie detí s predchádzajúcimi generáciami, poukázať na slovo ako na základnú stavebnú jednotku literárneho diela i komunikácie a na možnosti práce so slovenským jazykom, použitie slovných hračiek a jazykolamov ako cvičení pri rozvíjaní slovnej zásoby a tvorivosti detí.

Okrem autorských besied so spisovateľmi Gabrielou Futovou, Ivonou Březinovou, Blaženou Mikšíkovou, Romanom Bratom, Miroslavom Sanigom a Petrom Karpinským, ktoré boli určené žiakom ZŠ a Špeciálnej ZŠ, sa v priestoroch knižnice uskutočnil celoslovenský seminár pre knihovníkov a pedagógov. Jeho cieľom bolo predstaviť zaujímavých a kvalitných

slovenských spisovateľov a ich diela, aby sa zlepšila ich orientácia v množstve literatúry, ktorú ponúka knižný trh a zároveň vedeli deti motivovať k čítaniu aj slovenských a nielen zahraničných autorov.

Uvedomujeme si, že v dobe, ktorá poskytuje množstvo rozličných podnetov a možností trávenia voľného času, je kniha často na okraji záujmu detí a mládeže. Preto je potrebné prezentovať knihy atraktívnymi formami. Z tohto dôvodu sme účastníkom seminára predstavili dve modelové čitateľské tvorivé dielne zamerané na povesti a slovné hračky, ktorých lektormi boli Mgr. Radoslav Rusňák, PhD. z Prešovskej univerzity a Ing. Ján Cíger, autor poviedok.

Súčasťou seminára bola aj prednáška PhDr. Petra Karpinského, PhD., pedagóga z Prešovskej univerzity, ktorý sa profesionálne venuje dejinám spisovnej slovenčiny a zároveň je autorom kníh pre deti. Predniesol príspevok o lexike súčasných kníh pre deti a predstavil knihy s tematikou strachu, ktoré sú dnes veľmi populárne.

Súčasťou projektu boli stretnutia detí s profesionálnym interpretom, hercom Romanom Večerekom. Prostredníctvom umeleckej interpretácie textu, predstavil žiakom súčasné literárne príbehy, ale aj ľudové rozprávky. Do deja otázkami aktívne prítomných zapájal, zaujal a pobavil ich vtipnými úlohami. Slovnú interpretáciu obohatil o mimiku, gestá, rôzne kúzla a triky.

Slovné hračky, slovné hrášky - tvorivé literárne dielne určené žiakom ZŠ lektoroval Ing. Ján Cíger, ktorý je iniciátorom literárnej súťaže Janko Hraško ešte žije! Na podporu slovnej a literárnej tvorivosti detí organizuje literárne dielne s názvom Hraškola. Prostredníctvom rôznych slovných hier, rébusov, jazykolamov a prešmyčiek sú zamerané na rozvíjanie kreativity a spoznávanie možností, ktoré dáva slovenčina pri tvorbe poézie. Do jednotlivých úloh angažuje všetky deti, náročnosť prispôsobuje ich individuálnym možnostiam. V Hraškole sa prostredníctvom kostýmu, rozprávkovej postavy Janka Hraška, stáva neformálnym partnerom detí a v odľahčenej atmosfére dosahuje vyššiu motiváciu k tvorivej činnosti.

Fantasy prebúdzá našu fantáziu (jún – október 2009)

Projekt, podporený Kontom Orange v programe Šanca pre váš región mal podporiť záujem detí a mládeže o žáner fantasy a zároveň upevniť záujem jednotlivcov vo veku 12-15 rokov o literatúru, pretože tento vek je pre čitateľov kritický a dochádza u nich k poklesu záujmu o čítanie. Pri organizovaní podujatí bolo našim zámerom aj zatraktívnenie činnosti klubu fantastiky Unicornus, ktorý pôsobí pri Oravskej knižnici Antona Habovštiaka. Osobné stretnutia s autormi sa pre členov klubu stali zážitkom, ktorý ich inšpiroval k vlastným literárnym a výtvarným tvorivým aktivitám.

Na jednotlivých podujatiach sa účastníkom venovali spisovatelia Alexandra Pavelková a Dušan D. Fabian, predstaviteľ žánru temnej a mestskej fantasy, lektori a knihovníci. Členovia klubu Unicornus, návštevníci detského oddelenia a študenti Gymnázia P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne, mali na nich dostatočný priestor na interakciu a vlastnú tvorivú realizáciu.

Projekt podporený Fondom GSK (máj – august 2009)

Hlavným cieľom projektu bola integrácia zdravotne znevýhodnených jednotlivcov do prirodzeného prostredia knižnice, motivácia k čítaniu, rozvoj čitateľských kompetencií, vybavenie detského oddelenia technikou a špeciálnymi dokumentmi adekvátnymi pre špecifické potreby zdravotne znevýhodnených používateľov.

Aktivity boli tematicky rôznorodé a participovali na nich žiaci a pedagogickí pracovníci Špeciálnej ZŠ pre žiakov s telesným postihnutím, ZŠ v Dolnom Kubíne a pracovníci Oravskej knižnice Antona Habovštiaka. Tematické podujatia, tvorivé dielne, hlasné čítanie a

hádkové súťaže poskytli účastníkom nielen estetické a emocionálne zážitky z čítania kníh, ale tiež podnecovali k vlastnej aktivite, tvorivosti, získaniu skúseností z nového prostredia a rozvoj sociálnych zručností, dôležitých pre integráciu jednotlivcov s postihnutím do majoritnej spoločnosti.

55. ročník Hviezdoslavovho Kubína (30.09. - 3.10.2009):

Oravská knižnica Antona Habovštiaka je dlhoročným spoluorganizátorom celoslovenskej súťaže v umeleckom prednese a tvorbe divadiel poézie.

55. ročníka sa zúčastnil spisovatelia Anton Lauček, Ivona Březinová a Gabriela Futová. Knižnica s nimi pripravila autorské besedy pre študentov stredných a žiakov základných škôl. V priestoroch Mestského kultúrneho strediska Oravská knižnica a OZ ORBIS LIBRI sprístupnili výstavu detských výtvarných prác „Čítame a maľujeme“, na ktorej sa prezentovali svojou tvorbou žiaci mestských základných škôl, Špeciálnej ZŠ pre žiakov s telesným postihnutím a DSS pre deti a dospelých.

Hviezdoslavov Klubín (2.10. – 3.10.2009)

Celoslovenské stretnutie literárnych klubov Hviezdoslavov Klubín, ako jedno zo sprievodných podujatí 55. ročníka Hviezdoslavovho Kubína, zorganizovala Oravská knižnica Antona Habovštiaka v spolupráci so Združením literárnych klubov Slovenska a Národným osvetovým centrom Bratislava. Súčasťou stretnutia bola prezentácia tvorby a autorské čítanie členov slovenských literárnych klubov v čítárni knižnice a následný Klubový kuloár – neformálne stretnutie členov klubov a pracovníkov Národného osvetového centra, ktorými boli Július Balco a Ľubica Janegová. Druhý deň sa zástupcovia literárnych klubov zišli na valnom zhromaždení Združenia literárnych klubov Slovenska, na ktorom bola zvolená Správna a Dozorná rada občianskeho združenia, prijaté stanovky a schválené strategické ciele a úlohy na obdobie 10/2009 až 12/2010.

Margita Figuli – 100. výročie narodenia spisovateľky (30.09. – 5.10.2009)

Pripomenutie 100. výročia narodenia spisovateľky Margity Figuli, významnej predstaviteľky slovenského naturizmu, patrilo k významným kultúrno-spoločenským cieľom knižnice. Pozostávalo s celoročných tematických podujatí určených žiakom oravských škôl, literárnej besedy o knihe inšpirovanej životnými osudmi M. Figuli, „Bojiš se, Margito?“, a stretnutia s jej autorkou Ivonou Březinovou so študentmi Gymnázia P. O. Hviezdoslava, spolupráce pri prezentácii a krste knihy *Mámivý dúšok* v Obchodnej akadémii v Dolnom Kubíne, ktorú vydalo Vydavateľstvo Maticy slovenskej Martin. Vyvrcholením osláv bola prezentácia knihy *Zjednej kolísky*, ktorú zostavil Peter Huba a vydala Oravská knižnica Antona Habovštiaka. Publikácia čitateľom predstavuje výnimočné dokumenty – prepisy rozhovorov spisovateľky Margity Figuli, vyd. Šustrovej, výber z korešpondencie s príbuznými a oravskými rodákmi, fotografie z rodinného archívu poskytnuté synom Borislavom Šusterom a ďalšími príbuznými.

Prezentácia publikácie Anton Habovštiak v spomienkach a udelenie ocenenia Priateľ knižnice (06.12.2009):

Záverečným podujatím uplynulého roku sa stala prezentácia novej knihy Anton Habovštiak v spomienkach, ktorú vydala Oravská knižnica Antona Habovštiaka pri príležitosti 85. výročia narodenia a 5. výročia úmrtia významného oravského jazykovedca a spisovateľa. Knihu tvoria spomienky osobností slovenského kultúrneho a spoločenského života a zostavili ju Doc. Katarína Habovštiaková a MUDr. Anna Kováčová rod. Habovštiaková.

V programe tohto slávnostného adventného večera zazneli ukážky z knihy a oravské ľudové piesne. Zúčastnili sa ho Doc. Katarína Habovštiaková, dcéry A. Habovštiaka, MUDr. Anna Kováčová, PhDr. Mária Čierna a Mgr. Art. Katarína Jablková a brat A. Habovštiaka, Ing. Jozef Habovštiak, poslanec Európskeho parlamentu MUDr. Miroslav Mikolášik a ďalší významní hostia.

Súčasťou literárneho večera bolo udelenie ocenenia *Priateľ knižnice*, ktoré je poďakovaním Oravskej knižnice za nezištnú spoluprácu a priazeň. Jeho tohtoročným nositeľom sa stal Marián Grigel, ktorý podporil vydanie viacerých regionálnych publikácií.

Uskutočnené besedy:

Miroslav Bielik (1. podpredseda Matice slovenskej), Roman Brat (spisovateľ), Ivona Březinová (spisovateľka), Dušan D. Fabian (spisovateľ), Gabriela Futová (spisovateľka), Peter Gajdošík (spisovateľ), Katarína Habovštiaková (spisovateľka), Peter Huba (spisovateľ), Katarína Ileninová (vedúca Čaplovičovej knižnice), Miloš Jesenský (spisovateľ), Miroslav Karcol (zberateľ povestí), Peter Karpinský (spisovateľ), Šárka Kašpárková (riaditeľka Knižovny Kroměřížska, ČR), Anton Lauček (spisovateľ), Michal Mačička (vedec, autor regionálnej publikácie), Blažena Mikšíková (spisovateľka), Alexandra Pavelková (spisovateľka), Miroslav Saniga (spisovateľ), Ondrej Štyrák (básnik), Tomáš Toček (spisovateľ), Ivo Veliký (kultúrny pracovník, nositeľ Ceny K. Čapka), Jozef Žarnay (spisovateľ)

Uvedenie a prezentácia nových kníh:

Michal Mačička: *Môj rodný kraj*

Ondrej Štyrák: *Štyri sezóny básne*

Peter Huba: *Povesti z Oravy*

Margita Figuli: *Mámivý dúšok* (spoluorganizátor Matica slovenská Martin, Obchodná akadémia Dolný Kubín)

Peter Huba (zostavovateľ): *Z jednej kolisky*. Margita Figuli – Výber z korešpondencie, Vo fotografii, O sebe a svojom diele

Tomáš Toček: *Univerzita vymáhača*

Pod dekádou slov – Zborník literárneho klubu Fontána

Katarína Habovštiaková - Anna Kováčová (zostavovatelia): *Anton Habovštiak v spomienkach*

Klubová činnosť knižnice:

Fontána – literárny klub. Vznikol a pri knižnici pôsobí od roku 1999. Členovia klubu sa stretávajú raz do mesiaca. Stretnutia slúžia na získanie vzájomných kontaktov, ich súčasťou sú tvorivé dielne, čítanie a rozborov vlastnej tvorby, diskusie o literatúre a umení, informácie o knižných novinkách, literárnych súťažiach. Svoju tvorbu uverejňujú v klubových zborníkoch, časopisoch a na internete (na klubovej webovej stránke). Pre verejnosť pravidelne pripravujú autorské čítania v knižnici.

Klub čítajúcich rodičov na materskej dovolenke a ich detí – určený najmladším čitateľom (hlasné čítanie, prezeranie knižiek a obrázkov, hry a vytváranie pozitívneho vzťahu ku knihám od skorého detstva). Klub sa piaty rok stretáva v Materskom centre Píšťalka v Dolnom Kubíne, ktorého priestory viac vyhovujú deťom v rannom veku. Raz mesačne do materského centra prichádza koordinátorka služieb a kultúrno-výchovnej činnosti, spolu si nahlas čítajú, rozprávajú sa o knižkách. Do čítania sa aktívne zapájajú aj rodičia. Členovia klubu môžu knižnicu navštevovať individuálne, prezenčne si vypožičať a čítať knihy v kútiku pre najmenších na detskom oddelení. Okrem kníh sú tu k dispozícii hračky a stavebnice.

Školské kluby detí ZŠ v Dolnom Kubíne navštevujú knižnicu pravidelne v stredu a piatok popoludní. Žiaci sa venujú hlasnému a tichému čítaniu, pracujú v tvorivých dielňach, hrajú spoločenské hry a súťaže.

Klub fantastiky Unicornus – klub fantasy literatúry pôsobí pri knižnici od r. 2007. Jeho členmi sú starší žiaci ZŠ a študenti SŠ a VŠ. V spolupráci s knižnicou realizujú projekty tematicky zamerané na fantasy literatúru. Počas letných prázdnin klub opäť zorganizoval úspešné nočné čítanie pod názvom *Noc čierneho jednorožca*.

Výstavy a nástenky

Výstaviiek bolo pripravených 231 (v roku 2008: 246) a násteniek 61 (v roku 2008: 58). Výstavami kníh a nástenkami si pripomíname výročia, reagujeme na aktuálne problémy a udalosti, predstavujeme svoju činnosť, nové knihy, propagujeme kultúrne podujatia v meste a regióne.

V mesiacoch január – marec mali návštevníci knižnice možnosť zoznámiť sa s nominovanými publikáciami v regionálnej súťaži *Knihá roka – Knihá Oravy 2008* na ich výstave v čítárni.

V rámci prevencie drogových závislostí sme prezentovali publikácie z fondu knižnice na tematických výstavách *Týždeň boja proti drogám, Nenič svoje múdre telo*.

Výstava *Tak plynul čas...* predstavila uplynulých 6. ročníkov regionálnej súťaže školských časopisov a jednotlivé súťažné časopisy s ich postupnými obsahovými i vizuálnymi premenami.

V priestoroch detského oddelenia pravidelne vystavujeme výtvarné a literárne práce detí (*Pani zima, Kreslím kolo gulaté, Naša tvorba I., II., III., IV., Štetcom, tušom, pastelkou..., Svet rozprávok Blaženy Mikšíkovej, Šikovné ručičky*).

Ako sprievodné podujatie celoslovenskej súťažnej prehliadky Hviezdoslavov Kubín sme pripravili v Mestskom kultúrnom stredisku výstavu detských výtvarných prác pod názvom *Čítame a maľujeme*.

Na záver roka bola sprístupnená v priestoroch čítárne ojedinelá putovná výstava *Slovensko bratří Čapků*. Jej iniciátor, kultúrny pracovník Ivo Veliký, výstavu osobne otvoril a zároveň prítomným účastníkom predniesol svoju prednášku o vzťahu Josefa a Karla Čapkovcov k Orave.

Súťaže a ankety: 18

Pre deti organizuje detské oddelenie pravidelne mesačne vedomostnú súťaž *Kto vie, odpovie*. Deťom sú určené aj literárne a výtvarné súťaže. Trojčlenné družstvo detských čitateľov, víťazov regionálneho kola, reprezentovalo knižnicu na krajskom kole literárno-vedomostnej súťaže *Knížný Vševedko* v Martine. Súťaž každoročne organizujú regionálne knižnice ŽSK v spolupráci s Krajskou pobočkou SSK v Žiline.

Oravská knižnica Antona Habovštiaka v spolupráci s týždenníkom *Noviny Orava* usporiadala *6. ročník regionálnej súťaže školských časopisov základných škôl Najlepší školský časopis 2009*. Zúčastnilo sa jej 20 časopisov v dvoch kategóriách, ktoré hodnotila porota v zložení: Peter Huba, riaditeľ knižnice, Miriam Kazimírová, koordinátorka služieb a kultúrno-výchovnej činnosti Oravskej knižnice, Andrea Fecková a Juraj Lukáč, redaktori *Novín Orava*.

V *1. kategórii* – časopisy žiakov *1. a 2. stupňa ZŠ* súťažilo 17 časopisov. Zvíťazil ÚSMEV CZŠ sv. Apoštola Pavla v Sihelnom. Druhé miesto patrilo časopisu PROBLÉM? ZŠ na Ul. Komenského v Námestove a tretie časopisu MLADÉ LETÁ ZŠ M. Kukučina v Dolnom Kubíne. Čestné uznanie v tejto kategórii získali časopisy BOBRÍK ZŠ s MŠ v Bobrove, ÚNIK ZŠ s MŠ v Habovke a SRDCE ZŠ R. Dilonga v Trstenej.

V 2. kategórii – časopisy žiakov 1. – 4. ročníka ZŠ sa predstavili tri časopisy. Pre nízky počet sa porota rozhodla udeliť len čestné uznanie, a to časopisom HORNÁČIK ZŠ s MŠ v Rabči a LAVÍNKA ZŠ s MŠ v Lokci.

Súťaž dokazuje, že kvalita jednotlivých časopisov každoročne narastá a mladí redaktori pristupujú k svojej práci kreatívne a zodpovedne. Náročné kritériá poroty, kladené nielen na obsahovú a grafickú, ale aj formálnu stránku, splnili všetky zúčastnené časopisy a vo vyrovnanej konkurencii je čoraz náročnejšie určiť jednoznačného víťaza.

Oravská knižnica sa i v tomto roku zapojila do celoslovenskej čitateľskej súťaže pre deti *Čítame s Osmijankom*. Súťažné žiacke kolektívy sme oslovili v ZŠ J. Matúšku v Dolnom Kubíne. Konzultácie k súťaži boli poskytnuté súťažiacim zo ZŠ P. Škrabáka v Dolnom Kubíne.

Používatelia knižnice mali možnosť zapojiť sa do celoslovenskej čitateľskej ankety *Detská kniha roka*, ktorú vyhlásili OZ Fanfáry a Pracovná skupina pre prácu s deťmi a mládežou pri OKS SNK v Martine.

Dňa 1.9.2009 bol vyhlásený 2. ročník súťaže *Kniha Oravy*, v ktorej verejnosť prostredníctvom ankety vyberá najzaujímavejšiu knižnú publikáciu s regionálnou tematikou. Anketa prebieha až do marca 2010 a jej výsledky budú vyhlásené počas Týždňa slovenských knižníc.

2. Bibliografická, dokumentačná a informačná činnosť

Tab. Bibliografická, dokumentačná a informačná činnosť

Ukazovateľ	r. 2008	r.2009	Rozdiel
registrované bibliograf. a faktogr. informácie	23 101	24 352	+ 1 251
Počet vypracovaných bibliografií	4	5	+ 1
Počet rešerší	129	136	+ 7
- z toho na regionálne témy	44	45	+ 1
Počet monitorovaných periodík	67	64	- 3
Počet záznamov v databáze celkom	15 908	16 780	+ 872
z toho ročný prírastok	1 094	872	- 222
fond regionálnych dokumentov – knihy	2 725	2 839	+ 114
periodiká	35	33	- 2
počet využívaných elektronických zdrojov	6	6	0
výpožičky regionálnej literatúry	3 327	3 466	+ 139

Oravská knižnica Antona Habovštiaka plnila počas roku 2009 funkciu regionálneho bibliograficko–informačného centra pre okresy Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín.

Základná koncepcia práce s regionálnou literatúrou sa zameriavala na systematické dopĺňovanie fondu o tituly s regionálnou tematikou, ktoré boli vydané v roku 2009, ako aj na získavanie regionalík nákupom v antikvariátoch, náhodným vyhľadávaním na internetových stránkach, prípadne prieskumom edičnej ponuky rôznych inštitúcií i jednotlivcov.

Nadalej bol kladený dôraz na vytváranie databázy súbežnej regionálnej bibliografie „Orava v tlači 1994–2009“ v informačnom systéme BIBLIS. Báza dát je výberom analyticky spracovaných článkov a štúdií z regionálnej a ostatnej na Slovensku vychádzajúcej tlače, kníh, zborníkov a rôznych publikácií dokumentujúcich hospodársky a sociálny rozvoj regiónu Oravy. K 31. decembru 2009 obsahovala databáza 16 780 bibliografických záznamov. Plné texty článkov z celoslovenskej tlače sú archivované vo forme výstrižkov. Monitoring

periodickej tlače je poskytovaný podľa záujmu, jednotlivcom aj inštitúciám len na požiadanie. Na excerpovaní článkov sa podieľali takmer všetci pracovníci knižnice.

Záujem o bibliograficko–informačné služby zo strany širokej verejnosti má naďalej vzrastajúcu tendenciu, regionálna bibliografia ako zdroj informácií je akceptovaná a využívaná okrem študentov hlavne zo strany pracovníkov kultúrnych zariadení, regionálnych médií a iných subjektov v meste. Sprístupnením regionálnej databázy na internete sa zvýšil záujem používateľov o samorešeršovanie, priebežne im boli poskytované inštruktáže. Skvalitnenie informačného komfortu čitateľov a používateľov je prioritná úloha knižnice, snažíme sa vychádzať v ústrety individuálnym požiadavkám prostredníctvom poskytovania online referenčných služieb a elektronického dodávania informácií, napr. zasielanie emailom naskenovaných článkov, tematických rešeršných výstupov, rôznych faktografických údajov a pod. Priamo na oddelení sú efektívne poskytované informácie na základe využívania pramenných materiálov a ich bibliografického spracovania.

V širokej oblasti kontaktov knižnice významné miesto má aktívny kontakt s autormi tvoriacimi v regióne, s vydavateľmi súčasnej publikovanej literatúry, s predstaviteľmi miestnej samosprávy, ale aj s inštitúciami, ktoré sa podieľajú na zhromažďovaní regionálnych fondov. Knižnica sa aktívne podieľa na príprave tematických podujatí, seminárov v spolupráci s kultúrnymi inštitúciami v meste, najmä s Oravským múzeom P. O. Hviezdoslava, Oravským osvetovým strediskom a MsKS v Dolnom Kubíne.

Regionálny knižničný fond nie je voľne prístupný. Hoci akvizícia regionálnych dokumentov pre typ našej knižnice nie je zabezpečená legislatívne, stretávame sa s pochopením u miestnych vydavateľov i autorov. Väčšinu regionálnych dokumentov získavame darom. Dôkladne máme zmapované vydávanie regionálnej tlače, ktorá je archivovaná vo viazanej forme. Vydavatelia zasielajú mestské, obecné i školské časopisy do knižnice pravidelne.

Systematicky je doplňovaná a aktualizovaná báza dát sekundárnych informačných prameňov novými údajmi. Tento nezastupiteľný informačný aparát predstavujú bibliografické kartotéky a príručná knižnica oddelenia. Príručná knižnica sa špecializuje svojim obsahom na odborné i všeobecné encyklopédie, muzeálne i literárne zborníky, ročenky, biografické slovníky, tematické bibliografie a pod. Analytický rozpis zborníkov je realizovaný v databáze súbežnej regionálnej bibliografie. Z regionálnych kartoték sú najviac využívané: tematická kartotéka, miestopisná a kartotéky osobností.

Regionálne oddelenie je v rámci knižnice vybavené 2 PC s operačným systémom Windows XP a Windows 2000, programami MS Office, grafickým program Corel, pripojením na internet, čiernobiela a farebnou laserovou tlačiarnou a kopírkou.

V roku 2009 bolo spracovaných 136 elektronických rešeršných výstupov, z toho 45 na regionálne témy, ktoré boli spracované z fondu Oravskej knižnice, Slovenskej národnej bibliografie, Českej národnej bibliografie, EBSCO databáz a on-line katalógov knižníc na internete.

Rešerše boli zamerané na nasledovné témy:

1. Pohybové hry z futbalu.
2. Voľný čas a záujmová činnosť mládeže ako faktor prevencie sociálno–patologických javov.
3. Obsahová a štylistická analýza novín.
4. Sociálna pomoc zdravotne znevýhodneným občanom.
5. Náhradná výchova dieťaťa v rodine.
6. Muzikoterapia.
7. Parkinsonova choroba.
8. Záchrana osôb vo výškach nad voľnou hĺbkou pomocou horolezeckej techniky.
9. Hipoterapia.
10. Vplyv masmédií – televízie na rozvoj osobnosti dieťaťa predškolského veku.
11. Gustáv Husák.
12. Nežná revolúcia.
13. Počiatky výchovy v antike.
14. Hodnotová orientácia rodiny a jej vplyv na vývoj osobnosti žiaka v pedagogickom procese ZŠ.
15. Výchovný vplyv divadelného predstavenia Cukríkovo na zdravú výživu detí v MŠ.
16. Projektové vyučovanie vo vlastivede.
17. Hra ako efektívny prostriedok prirodzeného poznania.
18. Sexuálne reprodukčné práva žien a ich uplatnenie

v spoločnosti. 19. Evalvácia vyučovacieho predmetu. 20. Vznik stredovekých univerzít v Európe. 21. Psychická záťaž v práci zdravotníckeho záchranára. 22. Aktivizujúce metódy a formy výchovy vo voľnom čase. 23. Metóda riešenia morálnych dilém v etickej výchove. 24. Morálna zodpovednosť ako prevencia drogových závislostí na hodinách etickej výchovy. 25. Tvorba výučbových materiálov pre projektové vyučovanie s využitím IKT na druhom stupni ZŠ. 26. Náhradná rodinná starostlivosť na Slovensku. 27. Uplatnenie aktivizujúcich metód v záujmových činnostiach v školskom klube detí. 28. Uplatňovanie výučby cudzích jazykov v MŠ. 29. Právno–ekonomický a medicínsky model sociálnej práce. 30. Výchova k zdraviu v predškolskej edukácii. 31. Údajove štruktúry v jazyku Pascal. 32. Alkoholizmus mladistvých. 33. Príčiny vzniku bezdomovstva. 34. Poskytovanie sociálnych služieb seniorom. 35. Kvalita života nevyliciteľne chorých v zdravotníckych zariadeniach. 36. Prejavy agresivity detí v predškolskom veku. 37. Rozvoj hudobných schopností detí predškolského veku. 38. Náhradná rodinná starostlivosť na Slovensku. 39. Alkoholizmus. 40. Analýza rozpočtového hospodárenia obce. 41. Európsky sociálny fond. 42. Manažment invázných druhov rastlín vo vybranej lokalite. 43. Chudoba v rodine na Slovensku. 44. Výchova hrou. 45. Vplyv fajčenia na adolescentov. 46. Ošetrovateľský proces o pacienta so sklerózou multiplex. 47. Hra ako prostriedok kognitívneho rozvoja osobnosti dieťaťa. 48. Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s hypertenziou. 49. Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s poruchami príjmu potravy. 50. Folklórne prvky v hudobno-výchovnom procese v predškolských zariadeniach. 51. Aktivizujúce metódy v primárnom vzdelávaní. 52. Rodina ako základný výchovný činiteľ. 53. Voľný čas dospelých a televízia. 54. Altruizmus a egoizmus v živote rodiny. 55. Násilie páchané na ženách. 56. Sociálna práca s rizikovou mládežou. 57. Etické aspekty ošetrovateľstva v geriatrickej. 58. Negatívne javy v rodine. 59. Kresťanská láska ako motív v starostlivosti o postihnuté dieťa v rodine. 60. Subsidiarita. 61. Samospráva a štátna správa. 62. Agresivita a šikanovanie detí v školskom prostredí. 63. Mládež a drogy. 64. Spoločensky zodpovedné podnikanie na Slovensku. 65. Psychofyzická príprava na pôrod. 66. Etické poradenstvo v oblasti životného štýlu súčasného človeka. 67. Etika a ekonomické hodnoty v kontexte prosociálnosti. 68. Výchova k občianstvu. 69. Didaktické hračky vo vyučovacom procese. 70. Nezamestnanosť. 71. Dôležitosť harmonizácie vzťahov v rodine. 72. Nevyhnutnosť dôvery v manželskom spoložití. 73. Ochrana detí pred domácim násilím. 74. Umelecká tvorba Ľubomíra Feldeka. 75. Delikvencia mladistvých a jej príčiny vzniku. 76. Spoločenské postavenie osamelej matky, jej problémy a možnosti inštitucionálnej pomoci. 77. Pracovná výchova mentálne postihnutých v školskom klube. 78. Detská (umelá) pieseň v integrovanej hudobnej výchove. 79. Aktivizujúce vyučovacie metódy. 80. Názory mladých ľudí na manželstvo. 81. Rodina ako sociálna opora pri zvládaní záťaže žiaka strednej školy. 82. Humanizácia vzťahu učiteľa a žiaka. 83. Kriminalita mládeže. 84. Solidarita v sociálnej práci. 85. Gerontológia. 86. Príprava na starobu. 87. Plánované rodičovstvo. 88. Kvalita života rodiny so zrakovo postihnutým dieťaťom. 89. Význam rodiny pri riešení sociálnych problémov u detí s mentálnym postihnutím. 90. Komunikácia v práci sestry. 91. Chudoba a bezdomovstvo.

Rešerše na regionálne témy boli zamerané nasledovne:

Poézia súčasných literátov Oravy, Ľubomír Schramek – literárna tvorba, Sakrálné umenie, Architektonický vývoj Oravského hradu, Charakteristika prírodného prostredia goralských obcí, Poľovnícke združenia, Dejiny druhej svetovej vojny, Možnosti agroturistické podnikania na hornej Orave, Udeľovanie Ceny Fair play Ivana Chodáka, Tematika zbojníctva v regionálnej literatúra, Charakteristika drevených artikulárnych kostolov, Oravské plátenníctvo v tvorbe Antona Habovštiaka, Aktivity seniorov pôsobiacich v Dolnom Kubíne, Zemianske oravské rody ai.

3. Metodická a poradenská činnosť knižnice

3.1. Metodické návštevy

	r.2008	r.2009	Rozdiel
Počet metodických návštev	62	61	- 1
– z toho verejné knižnice	53	50	- 3
školské knižnice	9	11	+ 2
Počet konzultácií	165	152	- 13
Odborné podujatia	4	4	0

3.2. Vnútroknižničná metodika - zameranie

V rámci vnútroknižničnej metodiky sme sa zamerali na riešenie odborných a technických problémov súvisiacich s prevádzkou knižnice, vypracovanie koncepcií, interných smerníc a dokumentov, rozborovú činnosť a spracovávanie štatistík, vypracovanie dotazníkov, formulárov a podkladov pre zriaďovateľa, SNK Martin a ďalšie inštitúcie (napr. dotazník k verejnému internetu, benchmarkingu verejných knižníc, k štandardom, diplomovým prácam apod.), participáciu pri vypracovávaní, realizácii a vyhodnocovaní projektov pre OK AH, cezhraničnú spoluprácu, administráciu kultúrnych poukazov, prípravu a realizáciu podujatí väčšieho rozsahu.

Metodička priebežne aktualizovala webovú stránku knižnice, zabezpečovala korektnú prevádzku počítačovej siete a elektronických databáz, servis nad systémami Libris a Biblis, koordinovala pracovné návštevy autora systému Dr. Tibora Menyherta v Oravskej knižnici a ďalších automatizovaných knižniciach regiónu, realizovala ošetrovanie vzniknutých chýb v knižnično-informačnom systéme a zmeny v jeho nastaveniach. Zabezpečovala agendu súvisiacu s prechodom na Euro – zmeny v dokumentoch knižnice a v knižnično-informačnom systéme. Viedla občianske združenie Orbis Libri a súvisiacu agendu.

3.3. Verejné knižnice

Tab. 23 Okresná metodická pôsobnosť

Rok	Počet knižníc v metod. pôsobnosti	Úväzok metodika pre okr. metodiku	Odb. poduj. pre knih.	Počet metod. návštev	Centrál. Nákup KF	Počet stag. knižníc	Počet knižníc s obnov. činn.	Počet prest'. knižníc	Počet kniž. bez € na KF	% kniž. bez nákupu KF
2008	59	1	4	62	xxx	10	0	5	21	35
2009	59	1	4	61	xxx	9	1	3	22	37

3.4 Stav verejných knižníc v metodickej pôsobnosti knižnice podľa jednotlivých okresov:

Oravská knižnica A. Habovštiaka má vo svojej metodickej pôsobnosti 59 verejných knižníc v okrese Dolný Kubín (1 obecná profesionálna, 22 neprofesionálnych), Námestovo (1 mestská, 3 obecné profesionálne, 19 neprofesionálnych) a Tvrdošín (2 mestské, 1 obecná profesionálne, 10 neprofesionálnych). V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa stav verejných knižníc nezmenil.

Sieť profesionálnych knižníc

Sieť verejných knižníc s profesionálnymi pracovníkmi v metodickej pôsobnosti Oravskej knižnice tvoria 3 mestské knižnice a 5 obecných knižníc. Mestské knižnice v Námestove, Trstenej a Tvrdošíne a obecná knižnica v Rabči sú plne automatizované prostredníctvom knižnično-informačného systému Libris. V knižniciach v Nižnej a Zákamennom pokračovalo retro spracovanie knižničného fondu v systéme Libris a v knižnici v Zázrivej v systéme MaSK. V roku 2009 začala s retro spracovaním svojho fondu v systéme Libris aj knižnica v Oravskej Lesnej. V rámci metodických návštev sme priebežne zaškoľovali pracovníčky týchto knižníc v práci s jednotlivými modulmi knižničných systémov (retro, revízia, akvizícia, generovanie súhrnných štatistických údajov), opravovali vzniknuté chyby v programe a zabezpečili návštevu autora systému Libris T. Menyherta, ktorý v knižniciach inštaloval novú verziu programu s implementáciou zmien súvisiacich s prechodom na euro. Všetky verejné knižnice s profesionálnymi zamestnancami v metodickej pôsobnosti OKAH majú výpočtovú techniku a knihovnícky program a okrem knižníc v Zázrivej a Oravskej Lesnej aj prístup na internet.

Z profesionálnych knižníc sa do národného projektu Informatizácia knižníc SR – verejný internet zapojila len knižnica v Rabči, kde je v prevádzke 8 terminálov. Ostatné knižnice sa z dôvodu nedostatočných priestorových, organizačných, personálnych a technických podmienok do projektu nezapojili.

Mestským knižniciam a Obecnej knižnici v Rabči bol pravidelne zasielaný bulletin Nové knihy, ktorý slúži ako metodický materiál pri katalogizácii, klasifikácii a vecnom spracovaní nových prírastkov knižničného fondu.

Metodická pomoc sa zameriavala aj na poskytovanie odborných usmernení a konzultácií pri vypracovávaní a záverečnom vyhodnocovaní projektov do Grantového systému MK SR. Projekty na nákup literatúry pre rok 2009 podali knižnice v Námestove, Trstenej, Tvrdošíne, Rabči, Zákamennom a Nižnej, podporené boli knižnice v Námestove (1500 Eur), Rabči (900 Eur), Trstenej (1250 Eur), Tvrdošíne (1500 Eur). Do grantovej schémy pre rok 2010 podali projekty na nákup literatúry všetky knižnice s profesionálnymi pracovníkmi, projekty sú v etape schvaľovania. Projekty na získanie výpočtovej techniky pre rok 2009 podali knižnice v Námestove (1200 Eur) a Tvrdošíne (1045 Eur), obidva boli podporené. Do grantovej schémy pre rok 2010 podali projekty na nákup výpočtovej techniky knižnice v Námestove a Rabči, projekty sú v etape schvaľovania.

Dňa 28.10.2009 sa uskutočnilo pracovné stretnutie profesionálnych knihovníkov, ktorí sa v úvode zúčastnili seminára Kúzlzenie so slovami a ďalej bola porada zameraná na informácie k podávaniu projektov do grantovej schémy MK SR pre rok 2010 a zaškolenie vo vyplňaní elektronického štatistického výkazu.

Sieť neprofesionálnych knižníc

Metodická činnosť v rámci neprofesionalizovaných verejných knižníc bola aj v tomto roku zameraná na zisťovanie stavu a činnosti jednotlivých obecných knižníc, odbornej úrovne vedenia základných evidencií, korektné vyplňanie ročného štatistického výkazu o činnosti knižnice, úrovne poskytovania výpožičných služieb, zaškoľovanie nových neprofesionálnych knihovníkov, odporúčania pri plánovaní automatizácie knižníc a následné zaškoľovanie pri práci s knižnično-informačnými systémami, vypracovávanie, realizáciu a vyhodnocovanie projektov, usmernenie pri realizácii fyzických revízií knižných fondov a ich následnom evidenčnom vysporiadaní. V niektorých obciach sa objavili tendencie zlučovať verejné knižnice so školskými, v týchto prípadoch je potrebné dbať na dodržiavanie usmernenia SNK k zlučovaniu knižníc, keďže v obciach dochádza k ich faktickému zlúčeniu, ale nie sú zrealizované administratívne zmeny v zmysle usmernenia (rozhodnutie obecného zastupiteľstva o zlúčení, zmena štatútu, odhlásenie pôvodnej knižnice a nahlásenie novej v Zozname knižníc SR na MKSR).

V rámci svojej metodickej pôsobnosti poskytujeme knihovníkom neprofesionálnych knižníc, prípadne pracovníkom obecných úradov odborné usmernenie a konzultácie pri vypracovávaní projektov do Grantového systému MK SR. V roku 2009 podalo projekty na nákup knižného fondu 5 knižníc, ani jedna nebola podporená: Sedliacka Dubová, Oravská Jasenica, Čimhová, Habovka, Zábiedovo. V minulých rokoch boli knižnice s neprofesionálnymi knihovníkmi pri podávaní projektov aktívnejšie, ale je pre nich demotivujúce, keď ani po niekoľkých zaslaných projektoch nie sú podporené. Projekty na získanie výpočtovej techniky podali knižnice v Sedliackej Dubovej, Medzibrodí, Oravskej Jasenici, Habovke, sumou 1000 Eur bola podporená knižnica v Habovke, ktorá získala výpočtovú techniku a knižničný program MaSK. Do grantovej schémy pre rok 2010 podali projekty na nákup literatúry knižnice v Čimhovej, Habovke, Oravskom Podzámku, Rabčiciach, Sedliackej Dubovej a Zábiedove, na nákup výpočtovej techniky knižnice v Medzibrodí, Sedliackej Dubovej a Zábiedove, projekty sú v etape schvaľovania.

V sieti neprofesionálnych knižníc používa automatizovaný knižnično-informačný systém Libris Obecná knižnica v Istebnom, Liesku, Oravskom Podzámku a Oravskej Polhore a systém MaSK knižnice v Rabčiciach, Podbieli a Habovke, pracovníckam týchto knižníc bolo poskytnuté zaškolenie v práci s programami. Niektoré knižnice s neprofesionálnymi knihovníkmi a školské knižnice prejavili záujem o automatizáciu. Knihovníkov, pracovníkov obecných úradov a škôl sme informovali o možnostiach výberu knihovníckych softvérov. V prípade, že si vyberú systém Libris poskytneme im bezplatnú databázu nášho fondu pre uľahčenie a skrátenie retro spracovania fondu, ako aj inštruktážne školenia k jednotlivým modulom knižnično-informačného systému.

Dňa 29.10.2009 sa uskutočnilo pracovné stretnutie knihovníkov neprofesionálnych obecných knižníc, zamerané na zhodnotenie grantového systému MK SR za rok 2009 a možnosti podávania projektov pre rok 2010, štatistické vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov, porovnanie so slovenským a krajským priemerom, zaškolenie vo vyplňaní elektronického štatistického výkazu a analýze chýb pri spracovávaní údajov do výkazu. Napriek distribuovaným metodickým pokynom a pravidelnému zaškoľovaniu ohľadom korektného vyplňovania štatistických výkazov, každoročne je pri sumárnych štatistikách potrebné mnohé nesprávne údaje dodatočne žiadať a overovať.

V rámci štatistickej a rozborovej činnosti sme údaje ročných výkazov vkladali do databázy MK SR, možnosť vyplniť štatistický výkaz on-line spôsobom využilo len malé percento knižníc. Následne boli spracované sumárne štatistické prehľady o činnosti Oravskej knižnice a ostatných verejných knižníc podľa jednotlivých okresov regiónu Orava.

Sumárne štatistické údaje siete verejných knižníc okresov Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín sú vyhodnotené v samostatnej správe.

Sieť školských knižníc

V roku 2009 sa vo zvýšenej miere obracali na nás pracovníci školských knižníc predovšetkým v súvislosti s automatizáciou ich knižníc. Okrem poskytovania informácií o existujúcich knižničných softvéroch, poskytli sme im aj podklady a konzultácie k vypracovaniu projektov do grantového programu MŠ SR.

V školskej knižnici v Lokci je inštalovaný systém Libris, kde po retro spracovaní fondu a príslušnom zaškolení pristúpili k realizácii výpožičných služieb. Školská knižnica pri Strednej priemyselnej škole v Tvrdošíne je profesionalizovaná knižnica s celodennou prevádzkou a je automatizovaná prostredníctvom knižničného systému Libris, v priebehu roka sme v tejto knižnici uskutočnili niekoľko metodických návštev zameraných na opravu chýb v jednotlivých moduloch a zabezpečili návštevu autora systému Libris T. Menyherta s aktuálnou verziou programu v súvislosti so zavedením Eura.

V roku 2009 si knižnično-informačný systém Libris zakúpila školská knižnica pri ZŠ Tvrdošín, ktorej sme bezplatne poskytli databázu knižničného fondu Oravskej knižnice a zrealizovali niekoľko inštruktážnych zaškolení pri retro spracovaní fondu.

Môžeme skonštatovať, že situácia v školských knižniciach sa zlepšuje, predovšetkým v tých, ktoré mali podporené projekty z MŠ SR, ale chýba im systematické metodické usmerňovanie, ktoré by sa prejavilo na skvalitňovaní ich knižničnej práce. V rámci svojich možností OKAH takúto metodickú pomoc na požiadanie poskytuje.

Priestorovo a materiálne sú knižnice vybavené podľa možností školy. Knižničný fond sa dopĺňa najmä z darov od sponzorov, rodičov detí a učiteľov, ale sú školy, ktoré pravidelne vyčleňujú finančné prostriedky na nákup kníh i periodík. Knižnice si vedú evidencie a spracúvajú štatistické výkazy. Všetky školy, v ktorých sa nachádza školská knižnica, umožňujú svojim žiakom i pracovníkom pravidelne využívať služby knižnice. Školy, ktoré si úspešne podali projekt na MŠ SR – Revitalizácia a elektronizácia knižníc si vďaka získaným finančným prostriedkom zmodernizovali vybavenie knižnice a multimediálnej študovne. Tieto knižnice sa využívajú aj ako špeciálne učebne pre hodiny literárnej výchovy a v spolupráci s Oravskou knižnicou Antona Habovštiaka sa v nich organizujú kultúrno-výchovné podujatia a literárne besedy. Ako knihovníci pracujú zamestnanci škôl, predovšetkým pedagógovia. V ZŠ M. Kukučina v Dolnom Kubíne bolo v knižnici vytvorené chránené pracovisko pre knihovníka a knižnica je v prevádzke každý pracovný deň.

4. Knižnica a spolková činnosť

Oravská knižnica je kolektívnym členom Spolku slovenských knihovníkov (SSK) a členom Slovenskej asociácie knižníc. Členmi SSK sú 10 pracovníci, pani A. Albíniová zastupovala knižnicu ako členka výboru pobočky SSK Žilinského kraja. V roku 2009 sa konala Krajská konferencia SSK Žilina, v priestoroch Kongresovej sály Slovenskej národnej knižnice v Martine. Na konferencii odznela prednáška Ing. Silvie Stasselovej: Medzinárodná knihovnícka federácia IFLA a jej odborné aktivity. Konferencie sa zúčastnili: A. Albíniová, Z. Štefková, I. Salvová a O. Milučká. Valného zhromaždenia SSK za obdobie 2005-2009, ktoré sa konalo dňa 9.12.2009 v Bratislave sa zúčastnili: A. Albíniová, Z.Štefková za individuálnych členov a Mgr. M. Fecskeová za kolektívneho člena.

Oravská knižnica Antona Habovštiaka je aj partnerskou knižnicou *Parlamentnej knižnice Národnej rady SR* a v rámci projektu „Informácie pre verejnosť“ sprostredkúva používateľom informácie o činnosti NR SR a EÚ.